

Ελίν VERD Α.Ε.

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

της 31 Δεκεμβρίου 2018

(1 Ιανουαρίου 2018- 31 Δεκεμβρίου 2018)

«ΚΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ»

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	5
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	11
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	13
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	14
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	15
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	16
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	17
1 Γενικές πληροφορίες για την Εταιρία και τον Όμιλο.....	17
2 Βάση σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων	17
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	17
2.2 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις της διοίκησης.....	18
2.3 Κύριες πηγές αβεβαιότητας των λογιστικών εκτιμήσεων	19
2.4 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	19
2.5 Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές	23
3 Περίληψη βασικών λογιστικών αρχών και πολιτικών	26
3.1 Ενοποίηση	26
3.2 Λειτουργικοί τομείς	27
3.3 Συναλλαγματικές μετατροπές	27
3.4 Ενσώματα πάγια	27
3.5 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	27
3.6 Απομείωση αξίας ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	27
3.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	27
3.8 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.....	28
3.9 Απομειώσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	28
3.10 Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.....	29
3.11 Αποθέματα	30
3.12 Εμπορικές απαιτήσεις	30
3.13 Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	30
3.14 Μετοχικό κεφάλαιο	30
3.15 Δανεισμός	30
3.16 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring).....	30
3.17 Μισθώσεις.....	30
3.18 Χρηματοοικονομικό έσοδο και χρηματοοικονομικό κόστος.....	30
3.19 Κρατικές επιχορηγήσεις	31
3.20 Φόρος εισοδήματος – Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	31
3.21 Προβλέψεις	31
3.22 Παροχές στο προσωπικό	31
3.23 Αναγνώριση εσόδων.....	32
3.24 Διανομή μερισμάτων	32
4 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	32
Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	32
4.1 Κίνδυνος αγοράς.....	32
4.2 Πιστωτικός κίνδυνος.....	32
4.3 Κίνδυνος ρευστότητας	32
4.4 Κίνδυνος διαχείρισης κεφαλαίου	32
4.5 Χρηματοοικονομικά μέσα	33

5	Ενσώματα πάγια	35
6	Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	36
7	Συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρίες	36
8	Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού.....	37
9	Αποθέματα	37
10	Εμπορικές απαιτήσεις	37
11	Λοιπές απαιτήσεις.....	38
12	Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	38
13	Μετοχικό κεφάλαιο	38
14	Λοιπά αποθεματικά.....	38
15	Δάνεια.....	38
16	Επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων	39
17	Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις.....	40
18	Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	41
19	Εμπορικές υποχρεώσεις	42
20	Λοιπές υποχρεώσεις.....	42
21	Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις).....	42
22	Κόστος πωλήσεων	42
23	Άλλα έσοδα	43
24	Έξοδα διοικήσεως.....	43
25	Έξοδα διαθέσεως	43
26	Άλλα έξοδα.....	43
27	Χρηματοοικονομικό κόστος (Καθαρό).....	43
28	Φόροι.....	44
29	Βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή	44
30	Μερίσματα ανά μετοχή.....	44
31	Λοιπές Δεσμεύσεις.....	44
32	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	45
33	Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη	45
34	Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές.....	45
35	Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού.....	45
36	Κεφαλαιουχικές δαπάνες.....	45
37	Συναλλαγές με συνδεδεμένα με την Εταιρία μέρη.....	45
38	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	46
39	Ανακατάταξη κονδυλίων.....	46
40	Μεταγενέστερα γεγονότα.....	46

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
«ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»
ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΑΥΤΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1/1/2018 - 31/12/2018**

Κύριοι Μέτοχοι,

Έχουμε την τιμή να θέσουμε υπόψη σας για έγκριση τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 1.1.2018 έως 31.12.2018, που περιλαμβάνουν την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως και τέλος τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Η Έκθεση αυτή επιδιώκει στο να παράσχει την πραγματική εικόνα της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων του ομίλου και της εταιρείας και της θέσης της, καθώς και την περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που η εταιρεία και ο όμιλος αντιμετωπίζουν. Η εν λόγω Έκθεση περιλαμβάνει επίσης και ειδικότερες πληροφορίες σχετικά με μία σειρά από θέματα που ορίζονται στο νόμο, όπως για παράδειγμα την προβλεπόμενη εξέλιξη της εταιρείας και του ομίλου, τις δραστηριότητές τους στον τομέα των ερευνών και ανάπτυξης, την ύπαρξη υποκαταστημάτων της Εταιρείας καθώς και πληροφορίες για τυχόν σημαντικά γεγονότα τα οποία συνέβησαν από την λήξη της χρήσης μέχρι την ημέρα υποβολής της Έκθεσης.

Στις συνημμένες Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 2018 η εταιρία ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΕ ενοποιεί με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης τις εταιρείες: α) ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ ΑΕΒΕ στην οποία μετέχει άμεσα με 96,67% και β) PRASINO LADI ShPK στην οποία μετέχει έμμεσα με 77,33%. Με βάση την παράγραφο 4 του ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» οι μέτοχοι μειοψηφίας της Εταιρείας «ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ Α.Ε.Β.Ε.» έχουν αποδεχτεί ότι η Εταιρεία «ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ Α.Ε.Β.Ε.» δε θα συντάξει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη θυγατρική της στην Αλβανία με την επωνυμία «PRASINO LADI Sh.P.K» η οποία συμπεριλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας «ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ».

1. Επιχειρηματικό μοντέλο της εταιρείας και βασικές αξίες

Το 1998 η ΕΛΙΝΟΙΑ δραστηριοποιήθηκε στην παραγωγή Βιοντήζελ. Στη συνέχεια το 2005 ιδρύθηκε η ΕΛΙΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ με σκοπό τη λειτουργία και παραγωγική διαδικασία του Βιοντήζελ η οποία ξεκίνησε το 2007. Με την εφαρμογή διεθνούς τεχνολογίας αιχμής στην κατασκευή/λειτουργία του εργοστασίου και σε όλη την παραγωγική διαδικασία σε συνδυασμό με το σύστημα διασφάλισης ποιότητας που εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια παραγωγής και διακίνησης, η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ, μετονομάστηκε στα τέλη του 2018, εξασφαλίζει την παραγωγή και διάθεση στους καταναλωτές ελληνικού βιοντήζελ άριστης ποιότητας.

Σκοπός της κατά τα καταστατικά είναι α) η προμήθεια, συλλογή και επεξεργασία πρώτων υλών για την παραγωγή βιοκαυσίμων ή άλλων μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, β) η ίδρυση ή/και η λειτουργία βιομηχανικών εγκαταστάσεων για την παραγωγή βιοκαυσίμων ή άλλων μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή προϊόντων που σχετίζονται με την παραγωγή, την εμπορία ή την ανάπτυξη των παραπάνω ή την προστασία του περιβάλλοντος, γ) η χονδρική και λιανική εμπορία, η εισαγωγή και η εξαγωγή κάθε είδους εμπορευμάτων και προϊόντων γενικώς και ιδίως η εμπορία βιοκαυσίμων ή άλλων μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ή προϊόντων που σχετίζονται με την παραγωγή, την εμπορία ή την ανάπτυξη των παραπάνω ή την προστασία του περιβάλλοντος η προϊόντων που σχετίζονται με την παραγωγή, την εμπορία ή την ανάπτυξη των παραπάνω, ε) η αντιπροσώπευση ημεδαπών ή αλλοδαπών επιχειρήσεων, στ) η παροχή υπηρεσιών γενικώς και ειδικότερα συναφών με τα ανωτέρω, ζ) η μελέτη και κατασκευή τεχνικών έργων ιδίως εγκαταστάσεων ή εργοστασίων βιοκαυσίμων και άλλων μορφών ενέργειας, ή περιβαλλοντικών και άλλων συναφών έργων η) η άσκηση οποιασδήποτε παρεμφερούς επιχειρήσεως και θ) η ίδρυση θυγατρικών ή μη εταιριών και η συμμετοχή σε υπάρχουσες ή ιδρυθσόμενες εταιρίες κάθε τύπου (ακόμη και Ναυτικές), καθώς και η συνεργασία εν γένει με επιχειρήσεις του παραπάνω είδους.

2. Δομή εταιρικής διακυβέρνησης της εταιρείας

Η εταιρεία διοικείται από επταμελές Διοικητικό συμβούλιο το οποίο εκλέγεται κάθε πέντε χρόνια από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας και συνέρχεται ετησίως (Τακτική Γενική Συνέλευση όπως απαιτεί η εμπορική νομοθεσία) για την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων, εκλογή ελεγκτών και για λοιπά θέματα.

Το Διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται όποτε κριθεί απαραίτητο από τις συνθήκες, καταγράφονται τα πρακτικά σε ειδικό βιβλίο και υπογράφονται από την Πρόεδρο και τους συμβούλους που πήραν μέρος. Το Διοικητικό Συμβούλιο ασκεί τη διοίκηση της Εταιρείας, διαχειρίζεται τις διάφορες επιχειρηματικές υποθέσεις, και την εκπροσωπεί έναντι κάθε τρίτου. Επίσης, αποφασίζει για όλα γενικά τα ζητήματα που αφορούν την Εταιρία μέσα στο πλαίσιο του εταιρικού της σκοπού, με εξαίρεση εκείνα που σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης.

3. Εξέλιξη εργασιών του Ομίλου και της εταιρείας

α) Οι πωλήσεις του Ομίλου κατά το έτος 2018 ανήλθαν σε 22.17εκατομμύρια ευρώ και τα άλλα έσοδα σε 186 χιλιάδες ευρώ έναντι 20.26 εκατομμυρίων ευρώ και 209 χιλιάδων ευρώ το 2017 αντίστοιχα.

Οι πωλήσεις της Εταιρείας κατά το έτος 2018 ανήλθαν σε 21.77 εκατομμύρια ευρώ και τα άλλα έσοδα σε 182 χιλιάδες ευρώ, έναντι 19.90 εκατομμυρίων ευρώ. και 200 χιλιάδων ευρώ το 2017 αντίστοιχα.

β) Τα αποτελέσματα προ φόρων της χρήσεως του ομίλου για το 2018 ανήλθαν σε ζημίες 192 χιλιάδες ευρώ έναντι κερδών 765 χιλιάδων ευρώ κατά τη χρήση 2017.

Τα αποτελέσματα προ φόρων της χρήσεως της Εταιρείας για το 2018 ανήλθαν σε ζημίες 436 χιλιάδες ευρώ. έναντι κερδών 457 χιλιάδων ευρώ το 2017.

Οι λειτουργικές δαπάνες του ομίλου και της εταιρείας διαμορφώθηκαν ως εξής (ποσά σε €):

Δαπάνες κατ' είδος (ποσά σε χιλ. ευρώ)	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	2.186	1.962	1.580	1.491
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	217	240	182	195
Παροχές τρίτων	636	618	513	512
Φόροι - Τέλη	25	27	18	21
Διάφορα έξοδα	936	891	637	643
Τόκοι και συναφή έξοδα	715	898	661	835
Αποσβέσεις	771	770	725	731
Προβλέψεις	22	28	20	23
Σύνολο	5.509	5.434	4.335	4.453

Από την σύγκριση των στοιχείων του ανωτέρω πίνακα προκύπτει για τον όμιλο αύξηση των δαπανών, εξαιρουμένων των τόκων, κατά 257 χιλ. ευρώ, (ποσοστό 6%) και μείωση των τόκων κατά 183 χιλ. ευρώ, (20,4%) για την εταιρία αύξηση των δαπανών εξαιρουμένων των τόκων, κατά 57 χιλ. ευρώ, (ποσοστό 1,6 %) και μείωση των τόκων κατά 175 χιλ ευρώ, (20,9%).

Στο 2017 ιδρύθηκε η εταιρία PRASINO LADI Sh.P.K., ως θυγατρική της «ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ ΑΕΒΕ», με έδρα την Αλβανία και σκοπό την συλλογή ηγανελαιών στην Αλβανία και την οποία ενοποιεί η ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ.

4. Χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου

Η οικονομική κατάσταση του Ομίλου κατά την 31/12/2018 κρίνεται ικανοποιητική.

Ίδια Κεφάλαια

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε 8.26 εκατομμύρια ευρώ έναντι 9.37 εκατομμυρίων ευρώ την 31/12/2017.

Κατεχόμενα από την εταιρία χρεόγραφα

Δεν υπάρχουν.

Δάνεια και Διαθέσιμα

Την 31/12/2018 ο συνολικός (βραχυπρόθεσμος και μακροπρόθεσμος) δανεισμός του ομίλου και της εταιρίας έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμα δάνεια				
Μακροπρόθεσμα δάνεια	2.000	0	2.000	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	692	1.275	692	1.275
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	2.692	1.275	2.692	1.275
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	8.430	8.005	7.429	7.003
Ομολογιακά δάνεια	0	2.000	0	2.000
Άλλα δάνεια (βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων)	34	36	34	36
Βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτικές μισθώσεις	579	542	579	542
Factoring	1.103	2.003	1.103	2.003
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	10.146	12.586	9.145	11.584
Σύνολο δανείων	12.838	13.861	11.837	12.859

Σημειώνεται πως παρατάθηκε η εξόφληση του ομολογιακού δανείου της Alpha Bank έως την 15^η Νοεμβρίου 2020 με πρόσθετη πράξη που υπογράφηκε την 13^η Νοεμβρίου 2018.

Τα διαθέσιμα του Ομίλου ανήλθαν την 31/12/2018 σε 516 χιλ. ευρώ

Για τον κίνδυνο διαχείρισης κεφαλαίου βλέπε σημείωση 4.4. των οικονομικών καταστάσεων.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνεται το ποσό των 2.842.100,07 ευρώ που αντιπροσωπεύει επιχορηγήσεις επενδύσεων του παγίου ενεργητικού μετά την αφαίρεση των αναλογουσών αποσβέσεων. Το ποσό αυτό αποτελείται από το άθροισμα 1.732.716,89 ευρώ που αφορούν επιχορήγηση του Ν.3299/2004 και 1.109.383,18 ευρώ που αφορούν επιχορήγηση του Ν.3908/2011.

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ανέρχονται για τον Όμιλο σε 11.155 χιλ ευρώ για τη χρήση 2018 έναντι 14.248 χιλ. ευρώ της προηγούμενης χρήσεως 2017.

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του ομίλου και της εταιρίας για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2017	
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού	9.799	37%	11.975	41%	9.533	35%	11.632	39%
Σύνολο Ενεργητικού	26.505		29.195		27.165		29.803	
Πάγιο Ενεργητικό	15.606	59%	16.110	55%	15.379	57%	15.908	53%
Σύνολο Ενεργητικού	26.505		29.195		27.165		29.803	

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφορούν και πάγιο ενεργητικό.

Ιδια κεφάλαια	8.259	45%	9.368	47%	8.779	48%	9.975	50%
Σύνολο υποχρεώσεων	18.246		19.827		18.387		19.828	

Ο παραπάνω δείκτης δείχνει την οικονομική αυτόαρκεια της εταιρείας.

Σύνολο υποχρεώσεων	18.246	69%	19.827	68%	18.387	68%	19.828	67%
Σύνολο παθητικού	26.505		29.195		27.165		29.803	

Ιδια κεφάλαια	8.259	31%	9.368	32%	8.779	32%	9.975	33%
Σύνολο παθητικού	26.505		29.195		27.165		29.803	

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την δανειακή εξάρτηση της εταιρείας.

Ιδια κεφάλαια	8.259	53%	9.368	58%	8.779	57%	9.975	63%
Πάγιο ενεργητικό	15.606		16.110		15.379		15.908	

Ο δείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρηματοδότησης των ακινητοποιήσεων της εταιρείας από τα Ίδια Κεφάλαια.

Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού	9.799	88%	11.975	84%	9.533	85%	11.632	83%
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	11.155		14.248		11.211		14.046	

Ο δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα της εταιρείας να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Κεφάλαιο κίνησης	-1.357	-14%	-2.274	-19%	-1.678	-18%	-2.414	-21%
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού	9.799		11.975		9.533		11.632	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει σε ποσοστό το τμήμα του κυκλοφορούντος ενεργητικού το οποίο χρηματοδοτείται από το πλεόνασμα των διαρκών κεφαλαίων (Ιδίων Κεφαλαίων και Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων)

Στις υποχρεώσεις της εταιρείας και του ομίλου έχει αναγνωρισθεί με 31.12.2018 και 31.12.2017 επιχορήγηση ποσού 2.842.100,07 ευρώ και 2.984.084,08 ευρώ αντίστοιχα. Εάν το ποσό της επιχορήγησης δεν είχε αναγνωρισθεί στις υποχρεώσεις αλλά στα ίδια κεφάλαια της εταιρείας και του ομίλου οι παραπάνω αντίστοιχοι δείκτες θα διαμορφώνονταν ως εξής:

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2017	
Ιδια κεφάλαια	11.101	72%	12.352	73%	11.621	75%	12.959	77%
Σύνολο υποχρεώσεων	15.404		16.843		15.545		16.844	
Σύνολο υποχρεώσεων	15.404	58%	16.843	58%	15.545	57%	16.844	57%
Σύνολο παθητικού	26.505		29.195		27.165		29.803	
Ιδια κεφάλαια	11.101	42%	12.352	42%	11.621	43%	12.959	43%
Σύνολο παθητικού	26.505		29.195		27.165		29.803	
Ιδια κεφάλαια	11.101	71%	12.352	77%	11.621	76%	12.959	81%
Πάγιο ενεργητικό	15.606		16.110		15.379		15.908	

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητα

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2017	
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως πρό φόρων	-192	-0,86%	765	4%	-436	-2%	457	2%
Σύνολο εσόδων	22.351		20.463		21.947		20.100	
Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση της εταιρείας σε σύγκριση με τα συνολικά της έσοδα.								
Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως πρό φόρων	-192	-2%	765	8%	-436	-5%	457	5%
Ιδια κεφάλαια	8.259		9.368		8.779		9.975	
Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας.								
Μικτά αποτελέσματα	2.745	12%	3.544	17%	1.520	7%	2.477	12%
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	22.165		20.255		21.765		19.900	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων της εταιρείας.

5. Προβλεπόμενη πορεία του ομίλου

Το 2019 προβλέπεται να διατηρηθεί ο ίδιος περίπου κύκλος εργασιών.

6. Ακολουθούμενες βασικές λογιστικές πολιτικές

Οι ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές περιγράφονται αναλυτικά στην σημείωση 3 των σημειώσεων επί των οικονομικών καταστάσεων.

7. Κατεχόμενες από την Εταιρεία ίδιες μετοχές

Η Εταιρεία την 31.12.2018 δεν έχει στην κατοχή της ίδιες μετοχές ούτε έχει εγκρίνει οιοδήποτε πρόγραμμα αποκτήσεως ιδίων μετοχών. Επίσης οι θυγατρικές, δεν έχουν μετοχές της μητρικής εταιρείας.

8. Διαθέσιμο συνάλλαγμα

Ο Όμιλος δεν έχει στην κατοχή του διαθέσιμο συνάλλαγμα σημαντικής αξίας.

9. Ακίνητα του Ομίλου

Η εταιρία έχει στην κατοχή της δύο οικοπέδα εμβαδού 13.762 τ.μ. και 6.500 τ.μ. αξίας € 397.238,40 και € 214.979,33 αντίστοιχα στην Β' ΒΙ.ΠΕ. Βόλου καθώς και το εργοστάσιο παραγωγής BIODIESEL που ανεγέρθηκε στο πρώτο οικόπεδο. Το κόστος κατασκευής του κτιριακού και μηχανολογικού εξοπλισμού ανέρχεται στο ποσό € 21.537.224,77.

10. Υποκαταστήματα εταιρίας

Η εταιρία λειτουργεί ως υποκατάστημα το εργοστάσιό της παραγωγής BIODIESEL στην Β' ΒΙ.ΠΕ. Βόλου.

11. Εργασιακά θέματα - προσωπικό

Ο όμιλος και η εταιρεία κατά την διάρκεια της κλειομένης χρήσεως απασχόλησαν κατά μέσο όρο 62 και 30 άτομα αντίστοιχα ως προσωπικό. Οι σχέσεις της διοίκησης της Εταιρείας με το προσωπικό της είναι άριστες, καθώς κύριο μέλημα και φιλοσοφία των διοικούντων την εταιρεία είναι η διατήρηση κλίματος εργασιακής ειρήνης, το οποίο συμβάλλει στην πρόοδο των εργασιών της Εταιρείας και στην ενίσχυση της δυναμικής της και βεβαίως η παροχή κινήτρων εκ μέρους της διοικήσεως προς τους εργαζομένους, ώστε κάθε μισθωτός της Εταιρείας να έχει την δυνατότητα ν' αναδείξει τις προσωπικές του ικανότητες και ν' αναλαμβάνει πρωτοβουλίες επ' ωφελεία του εταιρικού συμφέροντος.

12. Προτεινόμενη διάθεση κερδών

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση τη μη διανομή μερίσματος με βάση τα οριζόμενα του άρθρου 3 του Α.Ν. 148/1967. Σημειώνεται ότι στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 23ης Ιανουαρίου 2018 αποφασίστηκε η καταβολή μερίσματος από υπόλοιπο κερδών προηγούμενων χρήσεων ποσού ευρώ 600.000,00 με συνολικό μέρισμα ανά μετοχή 4,80 ευρώ.

13. Διαχείριση χρηματοοικονομικών και λοιπών κινδύνων

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και οι αντίστοιχες προβλέψεις αντιμετώπισής τους από την εταιρεία ώστε να περιορισθούν ή/και απαλειφθούν οι όποιες παρενέργειες από τους κινδύνους αυτούς είναι οι παρακάτω:

Κίνδυνος αγοράς

➤ Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο διότι δεν πραγματοποιεί μεγάλο όγκο συναλλαγών σε ξένο νόμισμα.

➤ Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τις μεταβολές των επιτοκίων βάσης δανεισμού (EURIBOR) όσον αφορά στον τραπεζικό δανεισμό. Η Διοίκηση παρακολουθεί σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν κρίνονται σημαντικοί. Ωστόσο, η τάση των επιτοκίων σήμερα είναι πτωτική και επομένως δεν αξιολογείται σαν άμεσος κίνδυνος.

➤ Κίνδυνος διακύμανσης τιμών προϊόντων

Το θεσμικό πλαίσιο των βιοκαυσίμων στην Ελλάδα όπως ισχύει μέχρι σήμερα (ρυθμίζεται με τον Ν. 3054/2012, η τελευταία τροποποίηση του οποίου έγινε τον Μάρτιο του 2012 με τον ν. 4062/2012) υιοθετεί το σύστημα των «κατανομών», αποτελώντας βασικό μέσο ενίσχυσης των

αγροτών, αφού συνδέει ευθέως τις πωλήσεις των εταιριών παραγωγής βιοντήζελ με τις συμβάσεις αγροτικών καλλιεργειών που έχουν αυτές συνάψει. Όσο ισχύει το σύστημα αυτό ο κίνδυνος της διακύμανσης τιμών των προϊόντων είναι περιορισμένος και ελεγχόμενος.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει πιστοδοτική πολιτική που εφαρμόζει με συνέπεια. Η έκθεση σε πιστωτικούς κινδύνους παρακολουθείται και αξιολογείται διαρκώς, ώστε να τηρούνται τα όρια των χορηγούμενων πιστώσεων.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών πιστωτικών ορίων από τα πιστωτικά ιδρύματα. Στις περιπτώσεις περιορισμένης ρευστότητας, τυχόν ανάγκες καλύπτονται από τις συνεργαζόμενες τράπεζες.

Κίνδυνος διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου ως προς τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας του Ομίλου, να διατηρήσει ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου και να αυξήσει την συνολική του αξία. Ο Όμιλος για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή του διάρθρωση μπορεί να μεταβάλει το μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το χρέος του. Σύμφωνα και με την πρακτική που ακολουθεί ο κλάδος ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαιά του με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια. Ο μακροπρόθεσμος στόχος είναι η διατήρηση του συντελεστή μόχλευσης μεταξύ 40% - 70%.

14. Συνέχιση της δραστηριότητας (Going Concern)

Το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπ' όψιν:

- την οικονομική κατάσταση της Εταιρίας,
- τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Εταιρία που θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο επιχειρηματικό μοντέλο και στην κεφαλαιακή της επάρκεια
- και το γεγονός ότι δεν εντοπίζονται σημαντικές αβεβαιότητες σε σχέση με την ικανότητα της Εταιρίας να συνεχίσει να λειτουργεί ως «δρώσα οικονομική μονάδα» για το προβλεπτό μέλλον και σε κάθε περίπτωση για διάστημα τουλάχιστον 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης,

δηλώνει ότι εξακολουθεί να θεωρεί ως κατάλληλη βάση για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας την αρχή της «δρώσας οικονομικής μονάδας» και ότι δεν υφίστανται σημαντικές αβεβαιότητες σε σχέση με την ικανότητα της Εταιρίας να συνεχίσει να εφαρμόζει την αρχή αυτή στο προβλεπτό μέλλον και σε κάθε περίπτωση για διάστημα τουλάχιστον 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

15. Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν από τη λήξη της χρήσης μέχρι την ημερομηνία υποβολής της παρούσας έκθεσης.

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τα οποία θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων.

Κηφισιά, 26 Απριλίου 2018

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ιωάννης Κουρούκλης

«ΚΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ»

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας
ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παρακάμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσεως από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής με τις συνημμένες [εταιρικές και ενοποιημένες] οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε την 31.12.2018
- Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την εταιρεία ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 25 Απριλίου 2019

ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ Ι. ΓΛΕΖΟΣ

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 5469

ΣΟΛ Α.Ε.
Μέλος Δικτύου Crowe Global
Φωκ. Νέγρη 3, 112 57 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)

		Ο όμιλος		Η εταιρεία	
		1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	21	22.165	20.255	21.765	19.900
Κόστος πωλήσεων	22	-19.420	-16.711	-20.245	-17.424
Μικτά κέρδη		2.745	3.544	1.520	2.477
Αλλα έσοδα	23	186	209	182	200
Εξοδα διοικήσεως	24	-1.688	-1.484	-1.115	-1.039
Εξοδα διαθέσεως	25	-625	-569	-348	-338
Αλλα έξοδα	26	-97	-37	-14	-6
Κέρδη πρό φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)		1.292	2.432	949	2.024
Αποσβέσεις		-771	-770	-725	-731
Κέρδη πρό φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		521	1.662	224	1.292
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	27	-713	-897	-661	-835
Κέρδη / (ζημιές) πρό φόρων		-192	765	-436	457
Φόροι	28	-214	-198	-98	-95
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)		-406	568	-535	362
Κέρδη μετά από φόρους αναλογούνται σε:					
Ιδιοκτήτες μητρικής		-388	566		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-18	2		
		-406	568		
Βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή (€)	29	-3,1033	4,5275	-4,2767	2,8963
Λοιπά συνολικά έσοδα					
Στοιχεία που δε θα ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές		0	-14	0	-10
Φόρος εισοδήματος αναλογιστικών κερδών και ζημιών		0	4	0	3
Στοιχεία που θα ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων					
Συναλλαγματικές διαφορές		8	-1		
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά από φόρους (Β)		8	-10	0	-7
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά από φόρους (Α)+(Β)		-398	557	-535	355
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα αναλογούνται σε:					
Ιδιοκτήτες Μητρικής		-382	556		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-16	1		
		-398	557		

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)

	Σημ.	Ο όμιλος		Η εταιρεία	
		31/12/2018*	31/12/2017	31/12/2018*	31/12/2017
<u>Ενεργητικό</u>					
Ενσώματα πάγια	5	15.538	16.077	15.329	15.897
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	6	68	34	50	11
Συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρείες	7	0	0	1.160	1.160
Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	8	1.100	1.110	1.093	1.103
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		16.707	17.220	17.632	18.171
Αποθέματα	9	4.498	5.169	4.543	5.301
Εμπορικές απαιτήσεις	10	3.079	4.056	2.939	3.813
Λοιπές απαιτήσεις	11	1.705	1.528	1.646	1.460
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	12	516	1.222	405	1.058
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		9.799	11.975	9.533	11.632
Σύνολο Ενεργητικού		26.505	29.195	27.165	29.803
<u>Ιδια κεφάλαια και Υποχρεώσεις</u>					
<u>Ιδια κεφάλαια</u>					
Μετοχικό κεφάλαιο	13	5.205	5.205	5.205	5.205
Λοιπά αποθεματικά	14	276	270	270	270
Αποτελέσματα εις νέο		2.752	3.850	3.304	4.500
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής		8.233	9.324	8.779	9.975
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		26	43		
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων		8.259	9.368	8.779	9.975
<u>Υποχρεώσεις</u>					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	15	2.692	1.275	2.692	1.275
Επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων	16	2.842	2.984	2.842	2.984
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	17	1.398	1.184	1.507	1.408
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	18	159	136	135	115
Σύνολο μακροπροθέσμων υποχρεώσεων		7.091	5.579	7.176	5.782
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	15	10.146	12.586	9.145	11.584
Εμπορικές υποχρεώσεις	19	778	1.263	1.911	2.158
Λοιπές υποχρεώσεις	20	231	399	155	304
Υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος		0	0	0	0
Σύνολο βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων		11.155	14.248	11.211	14.046
Σύνολο υποχρεώσεων		18.246	19.827	18.387	19.828
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		26.505	29.195	27.165	29.803

* Τα ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 15 εφαρμόστηκαν αναγνωρίζοντας τη συνολική επίδρασή τους στο λογαριασμό «Υπόλοιπο κερδών εις νέον», χωρίς την αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017 (σημ. 2.5).

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Ποσά σε χιλ. ευρώ)

Ο όμιλος

Ιδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων 1.1.2017	5.205	249	3.314	8.768	12	8.780
<u>Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα</u>						
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους	-	21	545	566	2	568
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	0	-10	-10	0	-10
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0	21	535	556	1	557
<u>Συναλλαγές με τους μετόχους που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση</u>						
Εισφορά για την κάλυψη αρχικού μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής					30	30
Μερίσματα πληρωτέα	-	-	0	0	-	0
Σύνολο συναλλαγών με τους μετόχους	0	0	0	0	30	30
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων την 31.12.2017	5.205	270	3.850	9.324	43	9.368
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων την 1.1.2018	5.205	270	3.850	9.324	43	9.368
Επίδραση λόγω αλλαγής λογιστικής πολιτικής ΔΠΧΑ 9			-109	-109	-2	-111
Σύνολο αναπροσαρμοσμένων ιδίων κεφαλαίων 1.1.2018	5.205	270	3.741	9.215	42	9.257
<u>Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα</u>						
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους		0	-388	-388	-18	-406
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	6	0	6	2	8
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0	6	-388	-382	-16	-398
<u>Συναλλαγές με τους μετόχους που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση</u>						
Μερίσματα πληρωτέα		0	-600	-600	0	-600
Σύνολο συναλλαγών με τους μετόχους	0	0	-600	-600	0	-600
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων την 31.12.2018	5.205	276	2.752	8.233	26	8.259

Η εταιρεία

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων 1.1.2017	5.205	249	4.166	9.620
<u>Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα</u>				
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους	-	21	341	362
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	-
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0	21	334	355
<u>Συναλλαγές με τους μετόχους που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση</u>				
Μερίσματα πληρωτέα			0	0
Σύνολο συναλλαγών με τους μετόχους	0	0	0	0
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων την 31.12.2017	5.205	270	4.500	9.975
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων την 1.1.2018	5.205	270	4.500	9.975
Επίδραση λόγω αλλαγής λογιστικής πολιτικής ΔΠΧΑ 9			-62	
Σύνολο αναπροσαρμοσμένων ιδίων κεφαλαίων 1.1.2018	5.205	270	4.438	9.913
<u>Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα</u>				
Κέρδη μετά από φόρους	-		-535	-535
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	0	0	-535	-535
<u>Συναλλαγές με τους μετόχους που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση</u>				
Μερίσματα πληρωτέα	-	-	-600	-600
Σύνολο συναλλαγών με τους μετόχους	0	0	-600	-600
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων την 31.12.2018	5.205	270	3.304	8.779

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλ. ευρώ)

	Ο όμιλος		Η εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
<u>Λειτουργικές δραστηριότητες</u>				
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	-192	765	-436	457
Πλέον / μείον προσαρμογές για :				
- Αποσβέσεις	771	770	725	731
- Προβλέψεις	15	-17	13	-13
- Συναλλαγματικές διαφορές	4	-1	0	0
- Αποτέλεσμα (έσοδα, έξοδα, κέρδη & ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	-142	-143	-142	-144
- Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	715	898	661	835
Πλέον / μείον προσαρμογές για για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες :				
- Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	672	-1.659	758	-1.763
- Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	-745	6.730	644	6.525
- Μείωση / (αύξηση) υποχρεώσεων (πλήν τραπεζών)	902	-1.605	-259	-1.191
Μείον:				
- Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	-718	-927	-663	-860
- Καταβεβλημένοι φόροι	0	-91	0	-91
Σύνολο εισροών /(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	1.283	4.719	1.300	4.488
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες</u>				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-264	-274	-196	-186
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	0	1	0	0
Εισπράξεις από αρχική εισφορά μετοχικού κεφαλαίου	32	0	0	0
Τόκοι εισπραχθέντες	0	1	0	1
Σύνολο εισροών /(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-232	-273	-196	-185
<u>Χρηματοδοτικές δραστηριότητες</u>				
Εξοφλήσεις δανείων	-1.020	-4.402	-1.019	-4.402
Μερίσματα πληρωθέντα	-737	-260	-737	-260
Σύνολο εισροών /(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	-1.757	-4.662	-1.757	-4.662
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	-706	-216	-653	-359
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	1.222	1.438	1.058	1.417
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	516	1.222	405	1.058

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1 Γενικές πληροφορίες για την Εταιρία και τον Όμιλο

Η μητρική εταιρία «ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», συστάθηκε την 01.08.2005 και έχει σαν αντικείμενο εργασιών της την παραγωγή και εμπορία βιοκαυσίμων. Η παραγωγική μονάδα ξεκίνησε να λειτουργεί εντός του 2007.

Η εταιρία έχει τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρίας και ξεκίνησε ως θυγατρική της ΕΛΙΝΟΙΛ ΑΕ, εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Στη χρήση 2007, μετά την πώληση ποσοστού της 63%, είναι πλέον συγγενής και ενοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Η έδρα της βρίσκεται στο Δήμο Κηφισιάς.

Στις συνημμένες Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 2017 η εταιρία ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ ΑΕ ενοποιεί με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης τις εταιρείες: α) ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ ΑΕΒΕ στην οποία μετέχει άμεσα με 96,67% και β) PRASINO LADI ShPK στην οποία μετέχει έμμεσα με 77,33%. Με βάση την παράγραφο 4 του ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» οι μέτοχοι μειοψηφίας της Εταιρείας «ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ Α.Ε.Β.Ε.» έχουν αποδεχτεί ότι η Εταιρεία «ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ Α.Ε.Β.Ε.» δε θα συντάξει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη θυγατρική της στην Αλβανία με την επωνυμία «PRASINO LADI Sh.P.K» η οποία συμπεριλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας «ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ».

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας (εφεξής «οι οικονομικές καταστάσεις») εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας την 25 Απριλίου 2019.

Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ: 006426501000

Η διάρκεια της εταιρίας έχει οριστεί έως την 31/12/2090.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας ανέρχεται στα 5.205.000 ευρώ, αποτελούμενο από 125.000 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 41,64 ευρώ η κάθε μια.

Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου έχει ως εξής:

Ιωάννης Κουρούκλης	Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Χαράλαμπος Κυνηγός	Αντιπρόεδρος
Ελευθέριος Αντωνοκόπουλος	Μέλος
Ιωάννης Αληγιζάκης	Μέλος
Γεώργιος Τσουνίας	Μέλος
Ιωάννης Ζηρίνης	Μέλος
Βασίλειος Ντουρτόγλου	Μέλος

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για περίοδο πέντε ετών με δυνατότητα επανεκλογής και αποπελούνται από 3 έως 9 μέλη. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέχθηκε από τη Γενική Συνέλευση της 30^{ης} Ιουνίου 2016 και η θητεία του είναι πέντε έτη και λήγει 30/06/2021.

2 Βάση σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Δήλωση συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου (στο εξής Οικονομικές Καταστάσεις) που καλύπτουν τη χρήση από την 1^η Ιανουαρίου έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31.12.2018.

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του.

Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Νόμισμα παρουσίασης

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ.

Χρήση εκτιμήσεων

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν το μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη σημείωση 2.2.

Περίοδος Αναφοράς

Η σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, έχει γίνει με τις ίδιες λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν στη χρήση 2018, εκτός από την υιοθέτηση των νέων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων είναι υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 1^η Ιανουαρίου 2019, αναφορά των οποίων γίνεται παρακάτω.

2.2 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις της διοίκησης

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί από τη διοίκηση τον σχηματισμό εκτιμήσεων, παραδοχών και κρίσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, όπως επίσης την γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων κατά την περίοδο αναφοράς. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις επαναξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται τόσο στην εμπειρία του παρελθόντος όσο και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά με βάση τις συγκεκριμένες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι υποθέσεις που ενέχουν ουσιαστικό κίνδυνο να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτήσεων και υποχρεώσεων εντός της επόμενης χρήσης παρατίθενται παρακάτω.

Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/ υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στις περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής βάσης και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσμοθετηθεί και αναμένεται να ισχύουν στις περιόδους που οι διαφορές αυτές αναμένεται να απαλειφθούν. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει διαθέσιμο φορολογητέο εισόδημα το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών. Η Εταιρία λαμβάνει υπόψη την ύπαρξη μελλοντικού φορολογητέου εισοδήματος και ακολουθεί μια συνεχή συντηρητική στρατηγική φορολογικού σχεδιασμού κατά την εκτίμηση της ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Οι λογιστικές εκτιμήσεις που σχετίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, απαιτούν από τη Διοίκηση να κάνει υποθέσεις σχετικά με το χρονικό προσδιορισμό μελλοντικών γεγονότων, όπως της πιθανότητας του αναμενόμενου μελλοντικού φορολογητέου εισοδήματος και τις διαθέσιμες δυνατότητες φορολογικού σχεδιασμού.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί φορολογικών ζημιών

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημιές. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογικά κέρδη που προκύπτουν από εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια, σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν. Επίσης, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, ο Όμιλος και η Εταιρία αξιολογεί την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (αξιολόγηση ανακτησιμότητας).

Αβεβαιοι έκβαση εκκρεμών επίδικων υποθέσεων

Ο Όμιλος εξετάζει τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και προχωρεί σε διενέργεια προβλέψεων για επίδικες υποθέσεις κατά του Ομίλου, βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία, τα οποία προκύπτουν από τις πρόσφατες εξελίξεις των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζονται στην προεξοφλημένη παρούσα αξία των μελλοντικών παροχών αποζημιώσεων που θα έχουν καταστεί δεδουλευμένες στο τέλος της χρήσης. Οι υποχρεώσεις για τις παροχές αυτές υπολογίζονται στη βάση χρηματοοικονομικών και αναλογιστικών υποθέσεων που απαιτούν από τη Διοίκηση να κάνει παραδοχές σχετικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, τα ποσοστά αυξήσεων των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και ανικανότητας, τις ηλικίες συνταξιοδότησης και λοιπούς παράγοντες. Οι μεταβολές σε αυτές τις βασικές παραδοχές μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην υποχρέωση και στα σχετικά έξοδα κάθε περιόδου. Το καθαρό κόστος της περιόδου αποτελείται από την παρούσα αξία των παροχών που κατέστησαν δεδουλευμένες κατά τη διάρκεια της χρήσης, τον εκτοκισμό της μελλοντικής υποχρέωσης, το κατοχυρωμένο κόστος προϋπηρεσίας και αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές. Λόγω του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα των εν λόγω προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, αυτές οι υποθέσεις υπόκεινται σε σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας.

Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Η διοίκηση της Εταιρίας εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31^η Δεκεμβρίου 2017 η διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μία μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

Απομείωση ενσωμάτων παγίων

Ο προσδιορισμός απομείωσης των ενσωμάτων παγίων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων που αφορούν, αλλά δεν περιορίζονται σε αυτές, στην αιτία, στο χρόνο και στο ποσό της απομείωσης. Η απομείωση βασίζεται σε ένα μεγάλο αριθμό παραγόντων, όπως στις αλλαγές των τρεχουσών συνθηκών ανταγωνισμού, στις προσδοκίες ανάπτυξης της αγοράς, στην αύξηση του κόστους κεφαλαίου, στις μεταβολές στην μελλοντική δυνατότητα χρηματοδότησης, στην τεχνολογική απαξίωση, στη διακοπή παρεχόμενων υπηρεσιών, στο τρέχον κόστος αντικατάστασης, στα καταβληθέντα ποσά για συγκρίσιμες συναλλαγές και σε άλλες μεταβολές συνθηκών που υποδεικνύουν ότι υπάρχει απομείωση. Το ανακτήσιμο ποσό συνήθως προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Ο προσδιορισμός των ενδείξεων απομείωσης, όπως και η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών και ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών των παγίων (ή ομάδων παγίων) απαιτούν από τη διοίκηση να κάνει σημαντικές εκτιμήσεις σχετικά με τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των ενδείξεων απομείωσης, τις αναμενόμενες ταμειακές ροές, τα επιτόκια προεξόφλησης που πρέπει να εφαρμοστούν, τις ωφέλιμες ζωές και τις υπολειμματικές αξίες των παγίων.

Προβλέψεις Επισφαλών Απαιτήσεων

Απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Μόλις γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε κίνδυνο μεγαλύτερο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (π.χ. χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη της απαίτησης ή το ποσό αυτής κ.λπ.), τότε ο λογαριασμός αναλύεται και καταγράφεται εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι η απαίτηση είναι ανείσπρακτη. Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση της πιστωτικής της πολιτικής και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Προβλέψεις Απαξιωμένων Αποθεμάτων

Απεικονίζονται στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους. Μόλις γίνει γνωστό ότι η ρευστοποιήσιμη αξία συγκεκριμένης κατηγορίας, είδους ή ποσότητας αποθέματος είναι μικρότερη από το κόστος κτήσης τότε εγγράφεται ζημία απομείωσης.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η Εταιρία δεν εμπλέκεται σε αντιδικίες και νομικές υποθέσεις και επανεξετάζει την κατάσταση κάθε σημαντικής υπόθεσης όταν και εάν προκύψει, σε περιοδική βάση και αξιολογεί τον πιθανό κίνδυνο, βασιζόμενη εν μέρει στην άποψη των νομικών υπηρεσιών. Εάν η ενδεχόμενη ζημία από οποιεσδήποτε αντιδικίες και νομικές υποθέσεις θεωρείται πιθανή και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, η Εταιρία αναγνωρίζει μια υποχρέωση για την εκτιμώμενη ζημία. Τόσο για τον καθορισμό της πιθανότητας όσο και για τον καθορισμό του αν ο κίνδυνος μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, απαιτείται σε σημαντικό βαθμό η κρίση της Διοίκησης. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Εταιρία επανεξετάζει την πιθανή υποχρέωση σχετικά με εκκρεμείς αντιδικίες και νομικές υποθέσεις και πιθανόν να αναθεωρηθούν οι εκτιμήσεις για την πιθανότητα ενός δυσμενούς αποτελέσματος και η σχετική εκτίμηση της πιθανής ζημίας. Τέτοιες αναθεωρήσεις στις εκτιμήσεις της πιθανής υποχρέωσης μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση και στα αποτελέσματα της Εταιρίας.

Απομείωση συμμετοχών

Η Εταιρία αξιολογεί αν υπάρχει απομείωση των συμμετοχών τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

Για το λόγο αυτό απαιτείται να εκτιμηθεί η αξία χρήσης κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Η εκτίμηση της αξίας χρήσης απαιτεί η Εταιρία να εκτιμήσει τις μελλοντικές ταμειακές ροές της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών και να επιλέξει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης, με βάση το οποίο θα καθοριστεί η παρούσα αξία των ανωτέρω μελλοντικών ταμειακών ροών.

2.3 Κύριες πηγές αβεβαιότητας των λογιστικών εκτιμήσεων

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, που ενδέχεται να επηρεάσουν τα λογιστικά υπόλοιπα των ακινητοποιήσεων και υποχρεώσεων και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν. Η χρήση επαρκούς πληροφόρησης και η εφαρμογή υποκειμενικής κρίσης αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων σε αποτιμήσεις περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό, απομείωση αξίας απαιτήσεων, ανοιχτές φορολογικές υποχρεώσεις και εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Οι εκτιμήσεις κρίνονται σημαντικές αλλά μη δεσμευτικές. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις. Οι σημαντικότερες πηγές αβεβαιότητας στις λογιστικές εκτιμήσεις της Διοίκησης αφορούν κυρίως τις επίδικες υποθέσεις και τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, όπως αναλυτικά αναφέρονται στη σημείωση 32. Άλλες πηγές αβεβαιότητας είναι σχετικές με τις παραδοχές της Διοίκησης σχετικά με τα προγράμματα παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία όπως αυξήσεις αποδοχών, υπολειπόμενα έτη αφυστηρέτησης, πληθωρισμός κλπ. Επίσης πηγή αβεβαιότητας αποτελεί η εκτίμηση σχετικά με την ωφέλιμη ζωή των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές βασίζονται στην ως τώρα εμπειρία της Διοίκησης και επαναξιολογούνται ώστε να επικαιροποιούνται στις εκάστοτε υφιστάμενες συνθήκες της αγοράς.

2.4 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2018 ή μεταγενέστερα.

Στην χρήση 2018 ο Όμιλος υιοθέτησε τα πρότυπα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9. Όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά οι άλλες τροποποιήσεις και ερμηνείες που ισχύουν για πρώτη φορά στη χρήση 2018, δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν υιοθέτησε πρόωρα πρότυπα, ερμηνείες ή τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από Σ.Δ.Λ.Π. και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στη χρήση 2018.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2018

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει καθοδήγηση σχετικά με την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοοικονομικών μέσων. Το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016. Η επίδραση από την υιοθέτηση του προτύπου στην παρούσα χρήση παρουσιάζεται στο κεφάλαιο των αλλαγών λογιστικής πολιτικής.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31. Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15 με σκοπό να παρασχεθούν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών.

Η επίδραση από την υιοθέτηση του προτύπου στην παρούσα χρήση παρουσιάζεται στο κεφάλαιο των αλλαγών λογιστικής πολιτικής.

ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου 2016 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

- δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια (ή τις τυχόν αποκλίσεις) που μπορεί να προκύψει (ουν) όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

- παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021. Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 3η Νοεμβρίου 2017.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 και διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία, η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 28η Μαρτίου 2018.

ΔΛΠ 40 «Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 14η Μαρτίου 2018.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 26η Φεβρουαρίου 2018.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 7η Φεβρουαρίου 2018.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

Δ.Π.Χ.Α. 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι ορισμένες από τις γνωστοποιήσεις, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που έχουν ταξινομηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΛΠ 28 «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενείς ή σε κοινοπραξίες που κατέχονται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία και τον Όμιλο

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16

εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31η Οκτωβρίου 2017.

Μετάβαση στο ΔΠΧΑ 16

Η εταιρεία θα εφαρμόσει για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 16 κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης, η εταιρεία α) θα αναγνωρίσει μια υποχρέωση την οποία θα επιμετρά στην παρούσα αξία όπως προκύπτει από την προεξόφληση των μισθωμάτων που απομένουν να πληρωθούν με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού που ίσχυε κατά την ημέρα της αρχικής εφαρμογής και β) θα αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώοντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο θα ισούται με την αντίστοιχη υποχρέωση που θα αναγνωριστεί.

Τυχόν επίδραση της εφαρμογής του προτύπου θα καταχωρηθεί σαν προσαρμογή στα αποτελέσματα εις νέον κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, χωρίς να υπάρξει τροποποίηση στη συγκριτική πληροφόρηση.

Η εταιρεία επιπλέον θα χρησιμοποιήσει την εξαίρεση που παρέχεται από το πρότυπο αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως θα εφαρμοστούν τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 σε όλες τις συμβάσεις που ήταν σε ισχύ κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 και είχαν αναγνωρισθεί ως μισθώσεις με βάσει το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4. Επιπλέον η εταιρεία θα χρησιμοποιήσει τις εξαιρέσεις του προτύπου αναφορικά με τις μισθώσεις με εναπομένονσα διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου και για τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Τέλος η εταιρεία αποφάσισε να εφαρμόσει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως μισθώσεις με αντίστοιχη διάρκεια, για παρόμοια πάγια και σε αντίστοιχο οικονομικό περιβάλλον).

Μισθώσεις στις οποίες ο όμιλος έχει ρόλο μισθωτή

Η εταιρεία θα αναγνωρίσει καινούρια πάγια και υποχρεώσεις για τις λειτουργικές μισθώσεις που αφορούν εγκαταστάσεις, κτίρια γραφείων, αυτοκίνητα και εξοπλισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, η εταιρεία θα α) επιμετρά τα δικαιώματα χρήσης παγίων και θα τα αποσβένει με σταθερό ρυθμό καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης και β) θα επιμετρά την αντίστοιχη υποχρέωση, αυξάνοντας και μειώνοντας το ανοιχτό υπόλοιπο με τρόπο που να αντικατοπτρίζει τον τόκο και τις πληρωμές μισθωμάτων αντίστοιχα.

Πριν την εφαρμογή του προτύπου η εταιρεία αναγνώριζε έξοδα λειτουργικών μισθώσεων σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και η αναγνώριση παγίων γινόταν μόνο στο βαθμό που η πραγματική πληρωμή του μισθώματος και η αναγνώριση του εξόδου απείχαν χρονικά.

Επιπλέον δεν θα γίνεται αναγνώριση πρόβλεψης για λειτουργικές μισθώσεις που αναμένεται να είναι επιζήμιες αλλά τα σχετικά ποσά θα περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις από μισθώσεις.

Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες και κατόπιν ολοκλήρωσης των προαναφερθέντων εργασιών υλοποίησης, ο όμιλος εκτιμά ότι θα αναγνωρίσει επιπλέον υποχρεώσεις από μισθώσεις ύψους μεταξύ €550 χιλ. και € 560 χιλ. κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 και αντίστοιχα δικαιώματα χρήσης παγίων ύψους μεταξύ € 550 χιλ. και € 560 χιλ. Η εκτιμώμενη επίδραση στο EBITDA του ομίλου αναμένεται να είναι μία αύξηση μεταξύ € 100 χιλ. και € 105 χιλ.

Ο όμιλος δεν αναμένει επίδραση από την εφαρμογή του νέου προτύπου στην ικανότητά εξυπηρέτησης των όρων των δανείων του.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) « Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 ώστε να δοθεί η δυνατότητα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά προπληρωμής τα οποία επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος σε μια σύμβαση είτε να εξοφλήσει είτε να εισπράξει αποζημίωση για τον πρόωρο τερματισμό της σύμβασης, να μπορούν να αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 22 Μαρτίου 2018. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΕΔΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:

- εάν οι φορολογικοί χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών
- η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές, και
- η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Πρότυπα και Τροποποιήσεις Πρότυπων που δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.:

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Στις 18 Μαΐου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο πρότυπο ΔΠΧΑ 4.

Το ΔΠΧΑ 17 θεσπίζει τις αρχές για την καταχώριση, αποτίμηση, παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με στόχο την παροχή μιας περισσότερο ομοιόμορφης προσέγγισης αποτίμησης και παρουσίασης για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων να μην διενεργείται στο ιστορικό κόστος αλλά στην τρέχουσα αξία με τρόπο συνεπή και με τη χρήση:

- αμερόληπτων αναμενόμενων σταθμισμένων εκτιμήσεων μελλοντικών ταμειακών ροών με βάση επικαιροποιημένες παραδοχές,
 - προεξοφλητικών επιτοκίων που αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά ταμειακών ροών των συμβάσεων και
 - εκτιμήσεων σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς και μη κινδύνους που προκύπτουν από την έκδοση των ασφαλιστήριων συμβολαίων.
- Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2015-2017, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο τον Δεκεμβρίου του 2017, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΠ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητά αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποίησε το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμένει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώληση του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες»

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2017, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9 ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους» – Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος Παροχών.

Το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων την 7η Φεβρουαρίου 2018 εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 με την οποία διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζεται το κόστος υπηρεσίας όταν προκύπτουν αλλαγές στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 σε περίπτωση τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού, απαιτείται επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης των καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 19 προβλέπει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι αναθεωρημένες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν και κατά τον επανυπολογισμό της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος υπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα.

Επίσης, με την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζεται η επίδραση μίας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού στις απαιτήσεις αναφορικά με τον περιορισμό στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης (ανώτατο όριο περιουσιακού στοιχείου).

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας του Ομίλου.

Τροποποιήσεις των παραπομπών στο εννοιολογικό πλαίσιο των ΔΠΧΑ (που εκδόθηκαν στις 29 Μαρτίου 2018)

Την 29η Μαρτίου 2018 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο επανακαθορίζει:

- το σκοπό της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οικονομικών καταστάσεων,
- τους ορισμούς του περιουσιακού στοιχείου, της υποχρέωσης, της καθαρής θέσης, καθώς και των εσόδων και των εξόδων,
- τα κριτήρια αναγνώρισης και τις οδηγίες σχετικά με τον χρόνο της διαγραφής περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις,
- τις βάσεις αποτίμησης και οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να χρησιμοποιούνται και,
- έννοιες και καθοδήγηση σχετικά με την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις

Ο σκοπός της αναθεώρησης του εννοιολογικού πλαισίου είναι η υποβοήθηση όσον προετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις να αναπτύξουν συνεπείς λογιστικές πολιτικές για συναλλαγές και άλλα γεγονότα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υπαρχόντων προτύπων ή όταν ένα πρότυπο δίνει δυνατότητα επιλογής μεταξύ λογιστικών πολιτικών. Επιπλέον, σκοπός της αναθεώρησης είναι να βοηθήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα.

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, «Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου», το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται από τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (τροποποιήσεις) «Ορισμός του σημαντικού»

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του σημαντικού και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμοσθεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση που μέχρι στιγμής έχει αναφερθεί σε άλλα ΔΠΧΑ. Ο ορισμός του σημαντικού, που αποτελεί μία σημαντική λογιστική έννοια στα ΔΠΧΑ, βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν κατά πόσο οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο επικαιροποιημένος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη». Η τροποποίηση διασφαλίζει ότι ο ορισμός του σημαντικού είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση ισχύει από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση αφορά τη βελτίωση του ορισμού της επιχείρησης με σκοπό να βοηθήσει τις εταιρείες να καθορίσουν κατά πόσον μια εξαγορά που πραγματοποιούν αφορά επιχείρηση ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Ο τροποποιημένος ορισμός της επιχείρησης επικεντρώνεται στο παραγόμενο προϊόν μιας επιχείρησης, που είναι η παροχή αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες, ενώ ο προηγούμενος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους απευθείας στους επενδυτές ή άλλους ιδιοκτήτες, μέλη ή συμμετέχοντες.

Οι εταιρείες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον τροποποιημένο ορισμό της επιχείρησης σε εξαγορές που θα πραγματοποιηθούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

2.5 Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές

Οι λογιστικές αρχές και οι υπολογισμοί βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017, και έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, πλην των κάτωθι αναφερόμενων τροποποιήσεων, οι οποίες υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο κατά την 1 Ιανουαρίου 2018.

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τα ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (βλέπε Α) και ΔΠΧΑ 9 Χρηματοπιστωτικά Μέσα (βλέπε Β) από 1η Ιανουαρίου 2018. Η φύση και η επίδραση αυτών των αλλαγών αναλύονται παρακάτω, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 8.

Α. ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα περιεκτικό πλαίσιο για την εξακρίβωση του εάν, πόσο και πότε θα αναγνωρισθεί το έσοδο. Αντικαθιστά το ΔΛΠ 18 Έσοδα, ΔΛΠ 11 Κατασκευαστικές συμβάσεις, και συναφείς ερμηνείες.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρία αναμένει ως αντάλλαγμα για τις εν λόγω υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης
- Βήμα 3: Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής
- Βήμα 4: Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής σε υποχρεώσεις εκτέλεσης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν η εταιρία ικανοποιεί μια υποχρέωση εκτέλεσης

Η έννοια της υποχρέωσης εκτέλεσης αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και μεταβιβάζονται με τον ίδιο τρόπο στον πελάτη.

Η μετάβαση στο ΔΠΧΑ 15 δεν έχει ουσιαστική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του Ομίλου.

Το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» τέθηκε σε ισχύ για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την 1η Ιανουαρίου 2018. Ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο ("modified retrospective method") κατά την πρώτη εφαρμογή με αναγνώριση της επίδρασης από τη μετάβαση σωρευτικά στα «Αποτελέσματα εις νέον» χωρίς την επαναδιατύπωση των συγκριτικών στοιχείων. Ωστόσο, σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε από τη Διοίκηση, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχαν καμία ουσιαστική επίδραση στα κέρδη και στην χρηματοοικονομική τους θέση κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15. Επομένως, δεν έγινε καμία προσαρμογή στα «Αποτελέσματα εις νέον» την 1η Ιανουαρίου 2018.

Έσοδα από την πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή κατά την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο. Κατά συνέπεια, τα έσοδα από την πώληση αγαθών θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται κατά την παράδοσή τους στον αγοραστή εφόσον δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον αγοραστή και να επιμετρώνται στο αντάλλαγμα που ορίζεται από τη σύμβαση με τον πελάτη. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών προέρχονται από την πώληση υγρών και στερεών καυσίμων, λιπαντικών. Δεν υπάρχει επίδραση στα έσοδα από πώληση αγαθών λόγω της μετάβασης στο ΔΠΧΑ 15.

Έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις

Τα έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα μεταβλητά έσοδα που προκύπτουν λόγω επίτευξης συγκεκριμένου επιπέδου πωλήσεων από τα εκμισθωμένα πρατήρια αναγνωρίζονται ως έσοδα όταν είναι εξαιρετικά πιθανή η είσπραξή τους. Δεν υπάρχει επίδραση στα έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις λόγω της μετάβασης στο ΔΠΧΑ 15.

Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμβόλαια συντήρησης

Οι συμβάσεις με πελάτες της κατηγορίας αυτής αφορούν στην κατασκευή ή συντήρηση έργων. Πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος αναγνώριζε το έσοδο από κατασκευαστικά συμβόλαια με βάση το ΔΛΠ 11 κατά τη διάρκεια του συμβολαίου. Για τον καθορισμό του ποσού του εσόδου και εξόδου που αναγνωριζόταν σε κάθε περίοδο ο Όμιλος χρησιμοποιούσε τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης. Το στάδιο της ολοκλήρωσης υπολογιζόταν βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί από την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο. Δεν υπάρχει επίδραση στα έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμβόλαια συντήρησης λόγω της μετάβασης στο ΔΠΧΑ 15.

Β. ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα

Ο Όμιλος υιοθέτησε το νέο πρότυπο την 1η Ιανουαρίου 2018 χωρίς να αναπροσαρμόσει τη συγκριτική πληροφόρηση. Η επίπτωση από τις αναπροσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου, αναγνωρίστηκαν απευθείας στα αποτελέσματα εις νέον την 1η Ιανουαρίου 2018.

Το ΔΠΧΑ 9 θέτει προϋποθέσεις αναγνώρισης και επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και κάποιων συμβολαίων αγοράς ή πώλησης μη χρηματοοικονομικών στοιχείων. Αυτό το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση.

ι. Κατάταξη και αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Το ΔΠΧΑ 9 διατηρεί σε μεγάλο βαθμό τις υπάρχουσες απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 για την κατάταξη και αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Παρόλα αυτά, καταργεί τις προηγούμενες κατηγορίες του ΔΛΠ 39 για διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, δάνεια, απαιτήσεις και διαθέσιμα προς πώληση.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε σημαντική επίδραση στις λογιστικές πολιτικές της εταιρείας που σχετίζονται με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στην κατάταξη και αποτίμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται παρακάτω.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κατατάσσεται ως αποτιμώμενο στις ακόλουθες κατηγορίες:

στο αποσβεσμένο κόστος

στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI) ή

στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVPL)

Η κατάταξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά το ΔΠΧΑ 9 βασίζεται γενικά στο επιχειρησιακό μοντέλο στο οποίο γίνεται η διαχείριση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών χρηματοροών του. Παράγωγα ενσωματωμένα σε συμβόλαια στα οποία το αντικείμενο είναι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού υπό το πρίσμα του προτύπου δεν διαχωρίζονται ποτέ. Αντίθετα, το υβριδικό χρηματοοικονομικό μέσο στο σύνολό του εξετάζεται για κατάταξη.

Α) Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος αν ικανοποιεί και τις δύο ακόλουθες συνθήκες και δεν ορίζεται ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

Διακρατείται με βάση ένα επιχειρηματικό μοντέλο του οποίου το αντικείμενο είναι η διακράτηση για είσπραξη συμβατικών χρηματοροών και

Οι συμβατικοί όροι του προβλέπουν χρηματοροές σε συγκεκριμένες ημερομηνίες οι οποίες είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Β) Μια επένδυση σε χρεόγραφα αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων αν ικανοποιεί και τις δύο ακόλουθες συνθήκες και δεν ορίζεται ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

Διακρατείται με βάση ένα επιχειρηματικό μοντέλο του οποίου το αντικείμενο είναι τόσο η εισροή συμβατικών χρηματοροών όσο και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.

Οι συμβατικοί όροι του προβλέπουν χρηματοροές σε συγκεκριμένες ημερομηνίες οι οποίες είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Γ) Κατά την αρχική αναγνώριση μιας επένδυσης σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν είναι διαθέσιμοι προς πώληση, η εταιρεία μπορεί αμετάκλητα να επιλέξει να παρουσιάσει μεταγενέστερες μεταβολές της εύλογης αξίας της επένδυσης στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Δ) Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν κατατάσσονται ως αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων όπως περιγράφηκε παραπάνω, αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Αυτό περιλαμβάνει όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.

Κατά την αρχική αναγνώριση, η εταιρεία μπορεί αμετάκλητα να ορίσει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, που κατά τα άλλα πληροί τις προϋποθέσεις για να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εάν έτσι αποφεύγεται ή σημαντικά μειώνεται μια λογιστική διαφορά που θα μπορούσε να προκύψει.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (εκτός κι αν πρόκειται για εμπορική απαίτηση άνευ σημαντικού χρηματοοικονομικού μέρους που αποτιμάται αρχικά στην τιμή της συναλλαγής) αποτιμάται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον, για στοιχεία μη αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, κόστη συναλλαγών άμεσα συνδεδεμένων με την απόκτηση.

Η επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9 στα υπόλοιπα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την 1η Ιανουαρίου 2018 σχετίζεται αποκλειστικά με τις νέες προϋποθέσεις των απομειώσεων, όπως περιγράφονται παρακάτω.

Ο ακόλουθος πίνακας και οι συνοδευτικές σημειώσεις που ακολουθούν εξηγούν τις αρχικές κατηγορίες αποτίμησης κατά το ΔΛΠ 39 και τις νέες κατηγορίες αποτίμησης κατά το ΔΠΧΑ 9 για κάθε τάξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας την 1η Ιανουαρίου 2018:

Ο όμιλος

σε Ευρώ	Αρχική κατάταξη με βάση το ΔΛΠ 39	Νέα κατάταξη με βάση το ΔΠΧΑ 9	Αρχικό υπόλοιπο με βάση το ΔΛΠ 39	Επίδραση ΔΠΧΑ 9	Νέο υπόλοιπο με βάση το ΔΠΧΑ 9
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	Δάνεια και απαιτήσεις	Αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος	4.048	-109	3.939
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Δάνεια και απαιτήσεις	Αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος	1.222	-	1.222
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων			5.270	-109	5.161

Η εταιρεία

σε Ευρώ	Αρχική κατάταξη με βάση το ΔΛΠ 39	Νέα κατάταξη με βάση το ΔΠΧΑ 9	Αρχικό υπόλοιπο με βάση το ΔΛΠ 39	Επίδραση ΔΠΧΑ 9	Νέο υπόλοιπο με βάση το ΔΠΧΑ 9
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	Δάνεια και απαιτήσεις	Αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος	3.842	-62	3.781
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Δάνεια και απαιτήσεις	Αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος	1.058	-	1.058
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων			4.901	-62	4.839

ii. Απομειώσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά το μοντέλο των «πραγματοποιηθέντων ζημιών» στο ΔΛΠ 39 με ένα μοντέλο «αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών». Το νέο μοντέλο απομειώσεων εφαρμόζεται σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος, συμβόλαια και χρεόγραφα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, αλλά όχι σε επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους. Κατά το ΔΠΧΑ 9, οι πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται νωρίτερα σε σχέση με το ΔΛΠ 39.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος συνίστανται από εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και εταιρικά χρεόγραφα.

Κατά το ΔΠΧΑ 9, προβλέψεις ζημιών αποτιμούνται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες βάσεις:

12μηνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές: Προκύπτουν από πιθανά πιστωτικά γεγονότα εντός 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς, και Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές εφ' όρου ζωής: Προκύπτουν από πιθανά πιστωτικά γεγονότα καθ' όλη τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η εταιρεία αποτιμά τις προβλέψεις ζημιών σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές εφ' όρου ζωής, εκτός από τις ακόλουθες, που αποτιμούνται ως 12μηνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές:

Χρεόγραφα που είναι σχεδιασμένα να έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς, και

Άλλα χρεόγραφα και τραπεζικά υπόλοιπα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος (π.χ. ο κίνδυνος αθέτησης που προκύπτει κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου) δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση.

Η εταιρεία έχει επιλέξει να αποτιμά τις προβλέψεις ζημιών για εμπορικές απαιτήσεις και συμβόλαια σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές εφ' όρου ζωής.

Όταν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση και όταν εκτιμώνται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, ο Όμιλος συγκεντρώνει αξιόλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι σχετικές και διαθέσιμες χωρίς υπερβολικό κόστος ή προσπάθεια. Αυτό περιλαμβάνει τόσο ποσοτική όσο και ποιοτική πληροφόρηση και ανάλυση, βασισμένη στην ιστορική εμπειρία της εταιρείας και μετά γνώσης αξιολόγηση κινδύνου και περιλαμβάνουσα πληροφόρηση με ορίζοντα το μέλλον.

Ο Όμιλος υποθέτει ότι ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά εάν έχουν περάσει 90 ημέρες από την ημερομηνία εξόφλησης.

Ο Όμιλος, όταν ο πιστωτικός κίνδυνος για ένα χρηματοοικονομικό μέσο έχει αυξηθεί σημαντικά, πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη μεταβολή του κινδύνου αθέτησης μετά την αρχική αναγνώριση.

Για τους σκοπούς του καθορισμού του κινδύνου αθέτησης, η εταιρεία εφαρμόζει τον ορισμό της αθέτησης που συνάδει με τον ορισμό που χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της εσωτερικής διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου για το σχετικό χρηματοοικονομικό μέσο και λαμβάνει υπόψη ποιοτικούς δείκτες, κατά περίπτωση.

Η εταιρεία θεωρεί ότι υφίσταται αθέτηση το αργότερο 90 ημέρες αφού ένα χρηματοοικονομικό μέσο εμφανίσει καθυστέρηση, εκτός εάν η εταιρεία έχει λογικές και βάσιμες πληροφορίες από τις οποίες προκύπτει ότι ένα κριτήριο αθέτησης που καθορίζει μεγαλύτερη καθυστέρηση είναι καταλληλότερο.

Η εταιρεία θεωρεί ότι ένα χρηματοοικονομικό μέσο έχει χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο όταν η πιστοληπτική του αξιολόγηση είναι αντίστοιχη με το παγκοσμίως κατανοητό ορισμό του «επενδυτικού βαθμού». Η εταιρεία θεωρεί ότι αυτή είναι Baa3 ή υψηλότερη κατά Moody's ή BBB κατά Standard & Poor's και Fitch.

Η μέγιστη περίοδος που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι η μέγιστη περίοδος για την οποία η εταιρεία εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο βάσει συμβολαίου.

Μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές είναι μια σταθμισμένη, βάσει πιθανοτήτων, εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών. Οι πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται ως η παρούσα αξία όλων των ταμιακών διαφορών (π.χ. η διαφορά μεταξύ των χρηματοροών που οφείλονται στην οντότητα βάσει σύμβασης και των χρηματοροών που η εταιρεία αναμένει να λάβει).

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές προεξοφλούνται στο πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού μέσου.

Για την επιμέτρηση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, οι εμπορικές απαιτήσεις έχουν ομαδοποιηθεί βάσει των χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου και του χρόνου υπερημερίας.

Πιστωτικά επισφαλή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Σε κάθε περίοδο αναφοράς, ο Όμιλος εξετάζει κατά πόσον χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος και χρεόγραφα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων είναι πιστωτικά επισφαλή. Ένα χρηματοοικονομικό μέσο είναι «πιστωτικά επισφαλές» όταν ένα ή περισσότερα γεγονότα που έχουν επιζήμια επίδραση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού μέσου έχουν συμβεί.

Παρουσίαση της επισφάλειας

Προβλέψεις ζημιών για χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος αφαιρούνται από το υπόλοιπο της αξίας των περιουσιακών στοιχείων.

Ζημιές από επισφάλειες που σχετίζονται με εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των συμβολαίων, παρουσιάζονται διακριτά στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Ζημιές από επισφάλειες σε λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζονται στα «χρηματοοικονομικά κόστη», κατά παρόμοιο τρόπο με την παρουσίαση βάσει του ΔΛΠ 39, και όχι διακριτά στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών εσόδων για λόγους ουσιαστικότητας.

Επίδραση του νέου μοντέλου επισφάλειας

Για περιουσιακά στοιχεία με βάση το μοντέλο επισφάλειας του ΔΠΧΑ 9, οι ζημιές λόγω επισφάλειας αναμένεται να γίνουν περισσότερο ευμετάβλητες.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία, από την εφαρμογή των προϋποθέσεων επισφάλειας του ΔΠΧΑ 9 την 1η Ιανουαρίου 2018, έχουν υπολογίσει μια πρόσθετη πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

Η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, στην πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις, έχει ως εξής:

σε Ευρώ	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Προβλέψεις ζημιών την 1^η Ιανουαρίου 2018 υπό το ΔΛΠ 39	65	49
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές κατά την 1 ^η Ιανουαρίου 2018	109	62
Προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1^η Ιανουαρίου 2018 υπό το ΔΠΧΑ 9	174	111

Η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, στο αποτέλεσμα εις νέον, έχει ως εξής:

σε Ευρώ	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Αποτέλεσμα εις νέον την 1^η Ιανουαρίου 2018 υπό το ΔΛΠ 39	3.850	4.500
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές κατά την 1 ^η Ιανουαρίου 2018	-109	-62
Αποτέλεσμα εις νέον την 1^η Ιανουαρίου 2018 υπό το ΔΠΧΑ 9	3.741	4.438

Ο Όμιλος θεωρεί το μοντέλο και κάποιες από τις υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό αυτών των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ως κεντρικές πηγές αβεβαιότητας εκτίμησης.

3 Περίληψη βασικών λογιστικών αρχών και πολιτικών

3.1 Ενοποίηση

Θυγατρικές: Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία μπορούν να ασκηθούν από τη μητρική Εταιρεία κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η χρησιμοποιούμενη λογιστική μέθοδος για την ενοποίηση είναι η μέθοδος αγοράς. Το κόστος απόκτησης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, ή των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν ή των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα επιρριπτέου στην συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που συνιστούν επιχειρηματική ενοποίηση αποτιμώνται κατά την απόκτηση στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της απόκτησης είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά (υποαξία) καταχωρείται άμεσα στα ενοποιημένα αποτελέσματα.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας αντιπροσωπεύουν το ποσοστό των κερδών ή ζημιών και των ιδίων κεφαλαίων που δεν αναλογούν στον Όμιλο. Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζονται διακριτά στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, και σε διακριτή γραμμή στα ίδια κεφάλαια της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης. Σε περίπτωση εξαγοράς δικαιωμάτων μειοψηφίας από την εταιρεία, η διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας που εξαγοράζεται αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Διεταιρικές συναλλαγές – Διεταιρικά υπόλοιπα και απραγματοποίητα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ομίλου διαγράφονται. Οι απραγματοποίητες ζημιές διαγράφονται, εφόσον δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημία απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημία που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Λοιπών Συνολικών Εσόδων.

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών συντάσσονται στην ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές με τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας.

Οι συμμετοχές σε θυγατρικές στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις προβλέψεις απομείωσης, εφ' όσον συντρέχουν.

Αλλαγή στα δικαιώματα ιδιοκτησίας χωρίς αλλαγή στον έλεγχο

Οι συναλλαγές με μη ελέγχουσες συμμετοχές που δεν καταλήγουν σε απώλεια ελέγχου λογιστικοποιούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε και της λογιστικής αξίας του σχετικού ποσοστού συμμετοχής των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκαν καταχωρείται στην καθαρή θέση. Τα κέρδη ή οι ζημιές από πωλήσεις σε μη ελέγχουσες συμμετοχές επίσης καταχωρούνται στην καθαρή θέση.

Συγγενείς: Είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ο όμιλος συμμετέχει με ποσοστό από 20% έως 50%, ασκεί σημαντική επιρροή και δεν είναι θυγατρικές ή κοινοπραξίες. Οι επενδύσεις σε συγγενείς λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Με βάση αυτή τη μέθοδο, η συμμετοχή σε συγγενή εταιρεία καταχωρείται στο κόστος κτήσεως πλέον της μεταβολής του ποσοστού συμμετοχής στην καθαρή θέση μετά την αρχική ημερομηνία κτήσεως, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση αξίας. Το μερίδιο του Ομίλου πάνω στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την απόκτηση καταχωρείται στα αποτελέσματα. Στην περίπτωση που το μερίδιο του ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς εξισωθεί με το δικαίωμα συμμετοχής στην συγγενή, δεν αναγνωρίζονται ζημιές, με εξαίρεση την περίπτωση που έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς. Απραγματοποίητα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του ομίλου και των συγγενών διαγράφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του ομίλου στις συγγενείς. Απραγματοποίητες ζημιές διαγράφονται, με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Οι λογιστικές αρχές των συγγενών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον όμιλο.

Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις, εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις προβλέψεις απομείωσης, εφ' όσον συντρέχουν.

Οι εταιρίες του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι οι εξής:

α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ			ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΙΟΗΣΗΣ
			ΑΜΕΣΗ	ΕΜΜΕΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ	
1	ΕΛΙΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ Α.Ε.	ΚΗΦΙΣΙΑ	Μητρική			
2	ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ Α.Ε.Β.Ε.	ΚΗΦΙΣΙΑ	96,67%	0	96,67%	Ολική Ενοποίηση
3	PRASINO LADI SHPK	ΑΛΒΑΝΙΑ	0	77,33%	77,33%	Ολική Ενοποίηση

3.2 Λειτουργικοί τομείς

Η παραγωγή και εμπορία βιοκαυσίμων είναι ο κύριος τομέας στον οποίο δραστηριοποιείται ο όμιλος.

3.3 Συναλλαγματικές μετατροπές

Οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ.

3.4 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια αποτιμώνται στην αξία κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Η αξία κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτές δαπάνες για την απόκτηση των παγίων στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων μόνον αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον όμιλο και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Οι γενόμενες επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία καταρτίσεως των οικονομικών καταστάσεων.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα.

Οι αποσβέσεις προσδιορίζονται με βάση την πραγματική ωφέλιμη ζωή των παγίων που εκτιμήθηκε ως εξής:

Κτίρια	40 έτη
Μηχανήματα και εξοπλισμός	5-35 έτη
Μεταφορικά μέσα	5-10 έτη
Έπιπλα	10 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	3 έτη

Κατά την πώληση των ενσώματων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Δεν αναμένονται σημαντικές αλλαγές στις ωφέλιμες ζωές λόγω του είδους των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Η διοίκηση θα αυξήσει τις αποσβέσεις όταν οι ωφέλιμες ζωές καταστούν μικρότερες σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις ή θα μειώσει τις αξίες των παγίων που έχουν απαξιωθεί τεχνολογικά ή των παγίων που δεν είναι πλέον στρατηγικής σημασίας και εγκαταλείπονται ή πρόκειται να πωληθούν.

3.5 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Λογισμικό:

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στην αξία κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία είναι 4 έτη.

(β) Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία:

Αφορούν άδειες συλλογής τηγανελαιών, δαπάνες εμπορικών σημάτων κλπ. Οι αποσβέσεις προσδιορίζονται με βάση την πραγματική ωφέλιμη ζωή τους που κυμαίνεται από 3 έως 20 έτη.

3.6 Απομείωση αξίας ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή και δεν αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων.

Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους. Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών είναι η μικρότερη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που μπορεί να παράγει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα στοιχεία και ομάδες στοιχείων του Ομίλου. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής εύλογης αξίας (μετά από έξοδα πώλησης) και της αξίας λόγω χρήσης. Η αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Η λογιστική αξία του στοιχείου μειώνεται στο ποσό της ανακτήσιμης αξίας. Σε περίπτωση μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, η ζημιά απομείωσης αφαιρείται πρώτα από το ποσό της υπεραξίας που έχει αναγνωριστεί για αυτή τη μονάδα και κατόπιν στα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού σε αναλογική βάση.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσης. Η ζημιά απομείωσης που έχει αναγνωριστεί για την υπεραξία δεν επιτρέπεται να αναστραφεί σε μεταγενέστερη περίοδο. Αναφορικά με τα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού, σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης εξετάζεται εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Μια ζημιά απομείωσης αναστρέφεται εάν υπάρξει μια αλλαγή στην εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού. Μετά την αναστροφή της ζημιάς απομείωσης η λογιστική αξία του στοιχείου δεν μπορεί να υπερβαίνει την λογιστική αξία (μετά από αποσβέσεις) με την οποία θα παρουσιάζονταν εάν δεν είχε αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης.

3.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση εξαρτάται από τα συμβατικά χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείρισή τους. Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα ή για τις οποίες ο Όμιλος έχει εφαρμόσει την πρακτική

σκοπιμότητας, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους πλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται μέσω αποτελεσμάτων, το κόστος συναλλαγής. Οι εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα ή για τις οποίες ο Όμιλος έχει εφαρμόσει την πρακτική σκοπιμότητας, αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής που προσδιορίζεται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει από αυτά να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI)» επί του αρχικού κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή αναφέρεται ως SPPI test και εξετάζεται σε επίπεδο χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις οικονομικές του δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζει εάν οι ταμιακές ροές θα προκύψουν από τη συλλογή συμβατικών ταμιακών ροών, πώληση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση περιουσιακών στοιχείων εντός χρονικού πλαισίου που καθορίζεται με κανονισμό ή σύμβαση στην αγορά αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής δηλαδή κατά την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Κατά την αρχική αναγνώριση, η εταιρεία μπορεί αμετάκλητα να ορίσει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, που κατά τα άλλα πληροί τις προϋποθέσεις για να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εάν έτσι αποφεύγεται ή σημαντικά μειώνεται μια λογιστική διαφορά που θα μπορούσε να προκύψει.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (εκτός κι αν πρόκειται για εμπορική απαίτηση άνευ σημαντικού χρηματοοικονομικού μέρους που αποτιμάται αρχικά στην τιμή της συναλλαγής) αποτιμάται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον, για στοιχεία μη αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, κόστη συναλλαγών άμεσα συνδεδεμένων με την απόκτηση.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται στις κάτωθι κατηγορίες:

- α) στο αποσβεσμένο κόστος
- β) στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI) ή
- γ) στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVPL).

Η κατάταξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά το ΔΠΧΑ 9 βασίζεται γενικά στο επιχειρησιακό μοντέλο στο οποίο γίνεται η διαχείριση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών χρηματοροών του. Παράγωγα ενσωματωμένα σε συμβόλαια στα οποία το αντικείμενο είναι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού υπό το πρίσμα του προτύπου δεν διαχωρίζονται ποτέ. Αντίθετα, το υβριδικό χρηματοοικονομικό μέσο στο σύνολό του εξετάζεται για κατάταξη.

Α) Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος αν ικανοποιεί και τις δύο ακόλουθες συνθήκες και δεν ορίζεται ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

Διακρατείται με βάση ένα επιχειρηματικό μοντέλο του οποίου το αντικείμενο είναι η διακράτηση για είσπραξη συμβατικών χρηματοροών και Οι συμβατικοί όροι του προβλέπουν χρηματοροές σε συγκεκριμένες ημερομηνίες οι οποίες είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Β) Μια επένδυση σε χρεόγραφα αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων αν ικανοποιεί και τις δύο ακόλουθες συνθήκες και δεν ορίζεται ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

Διακρατείται με βάση ένα επιχειρηματικό μοντέλο του οποίου το αντικείμενο είναι τόσο η εισροή συμβατικών χρηματοροών όσο και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.

Οι συμβατικοί όροι του προβλέπουν χρηματοροές σε συγκεκριμένες ημερομηνίες οι οποίες είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Γ) Κατά την αρχική αναγνώριση μιας επένδυσης σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν είναι διαθέσιμοι προς πώληση, η εταιρεία μπορεί αμετάκλητα να επιλέξει να παρουσιάσει μεταγενέστερες μεταβολές της εύλογης αξίας της επένδυσης στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Δ) Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν κατατάσσονται ως αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων όπως περιγράφηκε παραπάνω, αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Αυτό περιλαμβάνει όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.

3.8 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν η Εταιρία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να είναι εξασκίσιμο κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της Εταιρίας ή του αντισυμβαλλόμενου.

3.9 Απομειώσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά το μοντέλο των «πραγματοποιηθέντων ζημιών» στο ΔΛΠ 39 με ένα μοντέλο «αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών». Το νέο μοντέλο απομειώσεων εφαρμόζεται σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος, συμβόλαια και χρεόγραφα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, αλλά όχι σε επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους. Κατά το ΔΠΧΑ 9, οι πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται νωρίτερα σε σχέση με το ΔΛΠ 39.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος συνίστανται από εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και εταιρικά χρεόγραφα.

Κατά το ΔΠΧΑ 9, προβλέψεις ζημιών αποτιμώνται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες βάσεις:

- 12μηνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές: Προκύπτουν από πιθανά πιστωτικά γεγονότα εντός 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς, και
- Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές εφ' όρου ζωής: Προκύπτουν από πιθανά πιστωτικά γεγονότα καθ' όλη τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η εταιρεία αποτιμά τις προβλέψεις ζημιών σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές εφ' όρου ζωής, εκτός από τις ακόλουθες, που αποτιμώνται ως 12μηνες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές:

- Χρεόγραφα που είναι σχεδιασμένα να έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς, και
- Άλλα χρεόγραφα και τραπεζικά υπόλοιπα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος (π.χ. ο κίνδυνος αθέτησης που προκύπτει κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου) δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση.

Η εταιρεία έχει επιλέξει να αποτιμά τις προβλέψεις ζημιών για εμπορικές απαιτήσεις και συμβόλαια σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές εφ' όρου ζωής.

Όταν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση και όταν εκτιμώνται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, ο Όμιλος συγκεντρώνει αξιολογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι σχετικές και διαθέσιμες χωρίς υπερβολικό κόστος ή προσπάθεια. Αυτό περιλαμβάνει τόσο ποσοτική όσο και ποιοτική πληροφόρηση και ανάλυση, βασισμένη στην ιστορική εμπειρία της εταιρείας και μετά γνώσης αξιολόγηση κινδύνου και περιλαμβάνουσα πληροφόρηση με ορίζοντα το μέλλον.

Ο Όμιλος υποθέτει ότι ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά εάν έχουν περάσει 90 ημέρες από την ημερομηνία εξόφλησης.

Ο Όμιλος, όταν ο πιστωτικός κίνδυνος για ένα χρηματοοικονομικό μέσο έχει αυξηθεί σημαντικά, πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη μεταβολή του κινδύνου αθέτησης μετά την αρχική αναγνώριση.

Για τους σκοπούς του καθορισμού του κινδύνου αθέτησης, η εταιρεία εφαρμόζει τον ορισμό της αθέτησης που συνάδει με τον ορισμό που χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της εσωτερικής διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου για το σχετικό χρηματοοικονομικό μέσο και λαμβάνει υπόψη ποιοτικούς δείκτες, κατά περίπτωση.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι υφίσταται αθέτηση το αργότερο 90 ημέρες αφού ένα χρηματοοικονομικό μέσο εμφανίσει καθυστέρηση, εκτός εάν η εταιρεία έχει λογικές και βάσιμες πληροφορίες από τις οποίες προκύπτει ότι ένα κριτήριο αθέτησης που καθορίζει μεγαλύτερη καθυστέρηση είναι καταλληλότερο.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι ένα χρηματοοικονομικό μέσο έχει χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο όταν η πιστοληπτική του αξιολόγηση είναι αντίστοιχη με το παγκοσμίως κατανοητό ορισμό του «επενδυτικού βαθμού». Η εταιρεία θεωρεί ότι αυτή είναι Baa3 ή υψηλότερη κατά Moody's ή BBB κατά Standard & Poor's και Fitch.

Η μέγιστη περίοδος που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι η μέγιστη περίοδος για την οποία η εταιρεία εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο βάσει συμβολαίου.

Μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές είναι μια σταθμισμένη, βάσει πιθανοτήτων, εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών. Οι πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται ως η παρούσα αξία όλων των ταμιακών διαφορών (π.χ. η διαφορά μεταξύ των χρηματοροών που οφείλονται στην οντότητα βάσει σύμβασης και των χρηματοροών που η εταιρεία αναμένει να λάβει).

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές προεξοφλούνται στο πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού μέσου.

Για την επιμέτρηση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, οι εμπορικές απαιτήσεις έχουν ομαδοποιηθεί βάσει των χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου και του χρόνου υπερημερίας.

Πιστωτικά επισφαλή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Σε κάθε περίοδο αναφοράς, ο Όμιλος εξετάζει κατά πόσον χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος και χρεόγραφα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων είναι πιστωτικά επισφαλή. Ένα χρηματοοικονομικό μέσο είναι «πιστωτικά επισφαλές» όταν ένα ή περισσότερα γεγονότα που έχουν επιζήμια επίδραση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού μέσου έχουν συμβεί.

Παρουσίαση της επισφάλειας

Προβλέψεις ζημιών για χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος αφαιρούνται από το υπόλοιπο της αξίας των περιουσιακών στοιχείων.

Ζημιές από επισφάλειες που σχετίζονται με εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των συμβολαίων, παρουσιάζονται διακριτά στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Ζημιές από επισφάλειες σε λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζονται στα «χρηματοοικονομικά κόστη», κατά παρόμοιο τρόπο με την παρουσίαση βάσει του ΔΛΠ 39, και όχι διακριτά στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών εσόδων για λόγους ουσιαστικότητας.

3.10 Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (ή κατά περίπτωση το μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή το μέρος μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) διαγράφονται όταν:

- Τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών ροών έχουν λήξει ή
- Ο Όμιλος διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα μία υποχρέωση προς τρίτους να πληρώσει τις συγκεκριμένες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό την μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης.
- Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο και παράλληλα είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ή (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όπου ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά παράλληλα δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ή τον έλεγχο του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, τότε το στοιχείο του ενεργητικού αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο. Αναγνωρίζεται, επίσης, μια αντίστοιχη υποχρέωση.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή η οποία έχει τη μορφή εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου στοιχείου αποτιμάται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ του αρχικού υπολοίπου του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού που μπορεί ο Όμιλος να κληθεί να καταβάλει.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις: Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού παύει να αναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση απαλλάσσεται, ακυρώνεται ή έχει λήξει. Στην περίπτωση που ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού αντικαθίσταται από άλλο του ίδιου δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή όπου οι όροι μιας υπάρχουσας υποχρέωσης έχουν ουσιαστικά τροποποιηθεί, η ανταλλαγή αυτή ή η τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώρισης μιας νέας υποχρέωσης.

3.11 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ αξίας κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η αξία κτήσεως προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

Οι πρώτες ύλες και τα λοιπά υλικά, που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή αποθεμάτων, δεν υποτιμώνται κάτω του κόστους, αν τα έτοιμα προϊόντα στα οποία θα ενσωματωθούν αναμένεται να πωληθούν στο κόστος ή πάνω από αυτό. Όμως, όταν μια κάμψη της τιμής των υλών παρέχει ένδειξη ότι το κόστος των ετοιμών προϊόντων υπερβαίνει την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, τότε τα αποθέματα υλών υποτιμώνται στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το κόστος αντικατάστασης των υλών μπορεί να αποτελεί το καλύτερο διαθέσιμο μέσο αποτίμησης της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

3.12 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους η οποία συμπίπτει με την ονομαστική αξία, αφαιρουμένων των ζημιών απομείωσης.

Οι ζημιές απομείωσης (απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις) καταχωρούνται όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ο όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους.

Το ποσό της ζημιάς απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών.

Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται στα αποτελέσματα.

3.13 Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά και τις καταθέσεις όψεως.

3.14 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές κατατάσσονται στα ίδια κεφάλαια. Άμεσα κόσθη για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου, σε μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου ή της Διαφοράς υπέρ το άρτιο. Άμεσα κόσθη που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στην αξία κτήσεως των επιχειρήσεων αυτών. Η αξία κτήσεως των ιδίων μετοχών, μειωμένη με το φόρο εισοδήματος (εάν συντρέχει περίπτωση), εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του ομίλου, μέχρις ότου οι ίδιες μετοχές πωληθούν ή ακυρωθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών, καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά κόσθη και φόρο εισοδήματος, αν συντρέχει περίπτωση, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

3.15 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους μειωμένα με τα τυχόν άμεσα κόσθη για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

3.16 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring)

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την Εταιρία πρακτόρευσης. Στη συνέχεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Λοιπών Συνολικών Εσόδων κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

3.17 Μισθώσεις

α) Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις στις οποίες, σημαντικό τμήμα των κινδύνων και των ανταμοιβών της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τους εκμισθωτές (ιδιοκτήτες) ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Πληρωμές σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται ως έξοδα με βάση την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

β) Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Οι μισθώσεις που αφορούν ενσώματες ακινητοποιήσεις για τις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες των μισθωμένων παγίων χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία που προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε καταβολή μισθώματος αναλύεται στο τμήμα εκείνο που μειώνει την υποχρέωση και στο τμήμα που αφορά την χρηματοοικονομική δαπάνη, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο καθόλη την διάρκεια της υπολειπόμενης χρηματοδοτικής υποχρέωσης.

Οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις καταχωρούνται στο παθητικό χωρίς να περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές δαπάνες. Το μέρος της χρηματοοικονομικής δαπάνης που αναφέρεται στο επιτόκιο χρεώνεται στα αποτελέσματα χρήσης καθόλη τη διάρκεια εκμίσθωσης, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό επιτοκίου για το υπόλοιπο της υποχρέωσης σε κάθε περίοδο.

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις που αποκτήθηκαν με σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη διάρκεια ζωής των παγίων.

3.18 Χρηματοοικονομικό έσοδο και χρηματοοικονομικό κόστος

Τα Χρηματοοικονομικά έσοδα περιλαμβάνουν τα έσοδα από τόκους για τα κεφάλαια που επενδύονται (συμπεριλαμβανομένων και των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων), τα έσοδα από μερίσματα, τα κέρδη από την πώληση των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, τα κέρδη εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα κέρδη σε χρηματοοικονομικά μέσα που αναγνωρίζονται ως κέρδος και αναταξινούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων αφού είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως στα λοιπά συνολικά έσοδα. Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στο κέρδος ή τη ζημία από την ημερομηνία κατά την οποία ο όμιλος λαμβάνει το δικαίωμα του Ομίλου εισπράξης, η οποία στην περίπτωση των εισηγμένων τίτλων είναι συνήθως η ημερομηνία αποκοπής του μερίσματος.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα περιλαμβάνουν τους πληρωτέους τόκους που αφορούν δανεισμό, ζημιές από την πώληση των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, τα μερίσματα επί των προνομιούχων μετοχών που κατατάσσονται στις υποχρεώσεις, ζημιές εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ζημιές απομείωσης που αναγνωρίζονται σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (εκτός από εμπορικές απαιτήσεις), οι ζημιές σε χρηματοοικονομικά μέσα που αναγνωρίζονται ως ζημία και αναταξινούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων αφού είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Το κόστος δανεισμού που δεν αναλογεί στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου, που πληροί τις προϋποθέσεις του περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

3.19 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που έχει η μητρική καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους και αναγνωρίζονται στα έσοδα με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία επιχορηγούν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσωμάτων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, με τη σταθερή μέθοδο, με βάση την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων.

3.20 Φόρος εισοδήματος – Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους που προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Ο φόρος εισοδήματος καταχωρείται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, ο οποίος στην περίπτωση αυτή καταχωρείται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια. Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζονται βάσει των σχετικών κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων, κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Ο τρέχων φόρος εισοδήματος αφορά, φόρο επί των φορολογητέων κερδών των εταιρειών του Ομίλου, όπως αναμορφώθηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του φορολογικού νόμου, και υπολογίστηκε με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή. Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος, αφορούν περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ φορολογικής αναγνώρισης στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού και αναγνώρισής τους για σκοπούς σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και υπολογίζονται με χρήση των φορολογικών συντελεστών που θα ισχύουν κατά τις χρήσεις που αναμένεται να ανακτηθούν τα στοιχεία του Ενεργητικού και να τακτοποιηθούν οι υποχρεώσεις.

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρεώσεως (liability method) σε όλες τις προσωρινές φορολογικές διαφορές, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Οι αναμενόμενες φορολογικές επιπτώσεις από τις προσωρινές φορολογικές διαφορές προσδιορίζονται και εμφανίζονται είτε ως μελλοντικές (αναβαλλόμενες) φορολογικές υποχρεώσεις, είτε ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές και τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές, κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει επαρκές μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα έναντι του οποίου οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές και οι πιστωτικοί φόροι μπορεί να χρησιμοποιηθούν. Η αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ελέγχεται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων και μειώνεται κατά την έκταση που δεν αναμένεται να υπάρξει επαρκές φορολογητέο εισόδημα που θα καλύψει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο όμιλος συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αν και μόνο αν:

- Ο όμιλος έχει ένα νόμιμο εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίσει τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων
- Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρο εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή είτε:
 - στην ίδια φορολογητέα οικονομική μονάδα, είτε
 - σε διαφορετικές φορολογητέες οικονομικές μονάδες, οι οποίες προτίθενται να συμψηφίσουν τις τρέχουσες φορολογητέες υποχρεώσεις και απαιτήσεις ή να εισπράζουν τις απαιτήσεις και να τακτοποιήσουν / εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις συγχρόνως, σε κάθε μελλοντική περίοδο στην οποία σημαντικά ποσά αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων ή απαιτήσεων αναμένονται να τακτοποιηθούν ή να ανακτηθούν.

3.21 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος και είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για τον διακανονισμό της δέσμευσης και το ποσό αυτής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Αν η επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, με την χρήση ενός πρόσφορου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και για τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για τον διακανονισμό της δέσμευσης, οι προβλέψεις αντιλογίζονται. Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται.

3.22 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο αποχώρησης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Οι εν λόγω αποζημιώσεις κατά την έξοδο από την υπηρεσία εμπίπτουν στα προγράμματα καθορισμένων παροχών (defined benefit plan) με βάση το τροποποιημένο Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές στους εργαζόμενους». Οι εν λόγω υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση την αναλογιστική μέθοδο αποτίμησης των εκτιμώμενων μονάδων υποχρέωσης (projected unit credit method). Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές.

Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στη συνημμένη κατάσταση συνολικού εισοδήματος και συνίσταται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο Δ.Λ.Π. 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερη εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

3.23 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλουμένων αγαθών και της παροχής υπηρεσιών, καθαρά από φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεισδυτικά έσοδα μέσα στον Όμιλο διαγράφονται πλήρως. Η καταχώρηση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών καταχωρούνται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη καταστάσεις την χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

(β) Παροχή Υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

3.24 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή των μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής καταχωρείται ως υποχρέωση στις εταιρικές και στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

4 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (συμπεριλαμβανομένων μεταβολών σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας. Η συνολική διαχείριση των οικονομικών κινδύνων εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και στοχεύει στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιδράσεων στην οικονομική επίδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος αναγνωρίζει, ποσοτικοποιεί, διαχειρίζεται και αντισταθμίζει αν κρίνεται απαραίτητο, τους οικονομικούς κινδύνους που δημιουργούνται από τις κύριες λειτουργικές δραστηριότητές του. Δεν συνάπτονται χρηματοοικονομικές συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

4.1 Κίνδυνος αγοράς

➤ Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο διότι δεν πραγματοποιεί μεγάλο όγκο συναλλαγών σε ξένο νόμισμα.

➤ Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τις μεταβολές των επιτοκίων βάσης δανεισμού (EURIBOR) όσον αφορά στον τραπεζικό δανεισμό. Η Διοίκηση παρακολουθεί σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν κρίνονται σημαντικοί.

➤ Κίνδυνος διακύμανσης τιμών προϊόντων

Το θεσμικό πλαίσιο των βιοκαυσίμων στην Ελλάδα όπως ισχύει μέχρι σήμερα (ρυθμίζεται με τον Ν. 3054/2012, η τελευταία τροποποίηση του οποίου έγινε τον Μάρτιο του 2012 με τον ν. 4062/2012) υιοθετεί το σύστημα των «κατανομών», αποτελώντας βασικό μέσο ενίσχυσης των αγροτών, αφού συνδέει ευθέως τις πωλήσεις των εταιριών παραγωγής βιοντίζελ με τις συμβάσεις αγροτικών καλλιεργειών που έχουν αυτές συνάψει. Όσο ισχύει το σύστημα αυτό ο κίνδυνος της διακύμανσης τιμών των προϊόντων είναι περιορισμένος και ελεγχόμενος.

4.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει πιστοδοτική πολιτική που εφαρμόζει με συνέπεια. Η έκθεση σε πιστωτικούς κινδύνους παρακολουθείται και αξιολογείται διαρκώς, ώστε να τηρούνται τα όρια των χορηγούμενων πιστώσεων.

4.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών πιστωτικών ορίων από τα πιστωτικά ιδρύματα. Στις περιπτώσεις περιορισμένης ρευστότητας, τυχόν ανάγκες καλύπτονται από τις συνεργαζόμενες τράπεζες.

4.4 Κίνδυνος διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου ως προς τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας του Ομίλου, να διατηρήσει ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου και να αυξήσει την συνολική του αξία. Ο Όμιλος για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή του διάρθρωση μπορεί να μεταβάλει το μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το χρέος του.

Σύμφωνα και με την πρακτική που ακολουθεί ο κλάδος ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαιά του με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια. Ο μακροπρόθεσμος στόχος είναι η διατήρηση του συντελεστή μόχλευσης μεταξύ 40% - 70%.

Οι συντελεστές μόχλευσης του ομίλου και της εταιρίας έχουν ως εξής:

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο δανεισμού (Σημ. 15)	12.838	13.861	11.837	12.859
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	516	1.222	405	1.058
Καθαρός δανεισμός	12.322	12.639	11.432	11.801
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	8.259	9.368	8.779	9.975
Σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	20.581	22.007	20.210	21.776
Συντελεστής μόχλευσης	59,87%	57,43%	56,56%	54,19%

4.5 Χρηματοοικονομικά μέσα

i. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Το ΔΠΧΑ 13 «Επιμέτρηση εύλογης αξίας» περιγράφει την εύλογη αξία ως την τιμή που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που θα κατέβαλε κάποιος για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης.

Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας αφορά ένα συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ή μια υποχρέωση. Ως εκ τούτου, κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, η εταιρεία λαμβάνει υπόψη τα χαρακτηριστικά του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης εάν οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τα εν λόγω χαρακτηριστικά κατά την τιμολόγηση του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία επιμέτρησης.

ii. Ιεράρχηση εύλογης αξίας

Για την αύξηση της συνέπειας και της συγκρισιμότητας στις επιμετρήσεις εύλογης αξίας και τις συναφείς γνωστοποιήσεις, το ΔΠΧΑ 13 καθορίζει ιεραρχία εύλογης αξίας που κατηγοριοποιεί σε τρία επίπεδα τις εισροές στις τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας.

Επίπεδο 1: Οι εισροές 1ου επιπέδου είναι οι επίσημες χρηματιστηριακές τιμές (χωρίς προσαρμογή) στις αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στις οποίες έχει πρόσβαση η οντότητα κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Μια επίσημη χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά παρέχει τις πλέον αξιόπιστες αποδείξεις της εύλογης αξίας και χρησιμοποιείται χωρίς προσαρμογή για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας όποτε υπάρχει διαθέσιμη.

Η εταιρεία αποτιμά τις μετοχές με βάση τις επίσημες χρηματιστηριακές τιμές που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ενώ για τα κρατικά ομόλογα χρησιμοποιείται η πηγή Bloomberg (Bloomberg Generic Prices) και συγκρίνεται με τις τιμές ΗΔΑΤ.

Επίπεδο 2: Οι εισροές 2ου επιπέδου είναι εισροές πέραν των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών που περιλαμβάνονται στο 1ο επίπεδο οι οποίες είναι παρατηρήσιμες για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση είτε άμεσα είτε έμμεσα. Εάν το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση διαθέτει προκαθορισμένη (συμβατική) διάρκεια, μια εισροή 2ου επιπέδου πρέπει να είναι παρατηρήσιμη για ουσιαστικά την πλήρη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Η εταιρεία αποτιμά τις μετοχές που δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένες αγορές με βάση την τεχνική της αναμενόμενης παρούσας αξίας, η οποία χρησιμοποιεί ως αφετηρία ένα σύνολο ταμειακών ροών που αντιπροσωπεύει τον σταθμισμένο, βάσει πιθανοτήτων, μέσο όρο όλων των πιθανών μελλοντικών ταμειακών ροών (αναμενόμενες ταμειακές ροές).

Επίπεδο 3: Οι εισροές 3ου επιπέδου είναι μη παρατηρήσιμες εισροές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση. Μη παρατηρήσιμες εισροές χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας στον βαθμό που δεν υπάρχουν διαθέσιμες παρατηρήσιμες εισροές, γεγονός που καλύπτει καταστάσεις στις οποίες υπάρχει ελάχιστη ή δεν υπάρχει καθόλου δραστηριότητα στην αγορά για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Ωστόσο, ο στόχος της επιμέτρησης της εύλογης αξίας παραμένει ο ίδιος, ήτοι μια τιμή εξόδου κατά την ημερομηνία επιμέτρησης από την οπτική ενός συμμετέχοντα στη αγορά που κατέχει το περιουσιακό στοιχείο ή οφείλει την υποχρέωση.

iii. Μεταφορές μεταξύ των επιπέδων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική αξία και τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων συμπεριλαμβανομένων των επιπέδων τους στην ιεραρχία εύλογης αξίας. Δεν περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την εύλογη αξία για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία, εάν η λογιστική αξία είναι λογική προσέγγιση της εύλογης αξίας.

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, τα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα καθώς και οι εμπορικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος δεν συμπεριλαμβάνονται στον παρακάτω πίνακα ιεράρχησης εύλογων αξιών. Η εύλογη αξία τους δεν διαφέρει ουσιαστικά από την αντίστοιχη λογιστική τους αξία καθώς η πλειοψηφία έχει λήξη κάτω του μηνός.

(ποσά σε χιλ. ευρώ)

	Ομίλος		Λογιστική αξία			Εύλογη αξία		
	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων των (FVPL)	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI)	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	Συνολική λογιστική αξία	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
31/12/2018								
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εμπορικές και λοιπές απ. απήσεις			4.552		4.552			
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα			516		516			
	0	0	5.068	0	5.068	0	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εγγυημένα ομολογιακά δάνεια				2.000	2.000			
Μη εγγυημένα τραπεζικά δάνεια				8.464	8.464			
Χρηματοδοτικές μισθώσεις				1.271	1.271			
Factoring				1.103	1.103			
Εμπορικές υποχρεώσεις				2.226	2.226			
	0	0	0	15.064	15.064	0	0	0
	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία			Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων των (FVPL)	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI)	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	Συνολική λογιστική αξία			
31/12/2017								
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εμπορικές και λοιπές απ. απήσεις			4.399	0	4.399			
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα			1.222	0	1.222			
	0	0	5.621	0	5.621	0	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εγγυημένα ομολογιακά δάνεια				2.000	2.000			
Μη εγγυημένα τραπεζικά δάνεια				8.042	8.042			
Χρηματοδοτικές μισθώσεις				1.816	1.816			
Factoring				2.003	2.003			
Εμπορικές υποχρεώσεις				2.733	2.733			
	0	0	0	16.594	16.594	0	0	0
	Εταιρία		Λογιστική αξία			Εύλογη αξία		
	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων των (FVPL)	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI)	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	Συνολική λογιστική αξία	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
31/12/2018								
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εμπορικές και λοιπές απ. απήσεις	0	0	2.952		2.952			
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	0	0	405		405			
	0	0	3.357	0	3.357	0	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εγγυημένα ομολογιακά δάνεια				2.000	2.000			
Μη εγγυημένα τραπεζικά δάνεια				7.463	7.463			
Χρηματοδοτικές μισθώσεις				1.271	1.271			
Factoring				1.103	1.103			
Εμπορικές υποχρεώσεις				1.911	1.911			
	0	0	0	13.748	13.748	0	0	0
	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία			Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων των (FVPL)	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI)	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	Συνολική λογιστική αξία			
31/12/2017								
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εμπορικές και λοιπές απ. απήσεις			3.842		3.842			
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα			1.058		1.058			
	0	0	4.901	0	4.901	0	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία								
Εγγυημένα ομολογιακά δάνεια				2.000	2.000			
Μη εγγυημένα τραπεζικά δάνεια				7.040	7.040			
Χρηματοδοτικές μισθώσεις				1.816	1.816			
Factoring				2.003	2.003			
Εμπορικές υποχρεώσεις				2.158	2.158			
	0	0	0	15.017	15.017	0	0	0

5 Ενσώματα πάγια

Η αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων του ομίλου και της εταιρίας, έχουν όπως παρακάτω:

ΟΜΙΛΟΣ

	Γήπεδα- Οικόπεδα	Κτίρια - Εγκ/σεις- Τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό ανέγερση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	612	2.929	18.347	114	447	39	22.488
Προσθήκες	0	27	171	2	28	32	259
Διαγραφές / μεταφορές	0	0	-1	0	0	0	-1
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	612	2.956	18.516	115	475	71	22.746
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	0	641	4.868	55	347	0	5.910
Αποσβέσεις έτους	0	73	636	10	40	0	760
Μειώσεις	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	0	714	5.504	65	387	0	6.670
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	612	2.242	13.012	51	88	71	16.077
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	612	2.956	18.516	115	475	71	22.746
Προσθήκες	0	10	190	9	20	24	254
Διαγραφές / μεταφορές	0	1	6	0	-4	-35	-32
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	612	2.967	18.713	125	490	61	22.968
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	0	714	5.504	65	387	0	6.670
Αποσβέσεις έτους	0	75	641	12	32	0	760
Μειώσεις	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	0	789	6.145	76	419	0	7.430
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	612	2.178	12.568	48	71	61	15.538

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Γήπεδα- Οικόπεδα	Κτίρια - Εγκ/σεις κτιρίων	Μηχ/τα τεχν. Εγκ/σεις	Μεταφορικά μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό ανέγερση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	612	2.929	18.317	44	248	39	22.190
Προσθήκες	0	0	141	0	6	32	178
Διαγραφές / μεταφορές	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	612	2.929	18.458	44	253	71	22.368
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	0	641	4.864	23	217	0	5.745
Αποσβέσεις έτους	0	73	634	3	15	0	726
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	0	714	5.498	27	232	0	6.471
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	612	2.216	12.959	17	21	71	15.897
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	612	2.929	18.458	44	253	71	22.368
Προσθήκες	0	7	143	0	12	24	187
Διαγραφές / μεταφορές	0	0	0	0	0	-35	-35
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	612	2.937	18.600	44	266	61	22.520
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	0	714	5.498	27	232	0	6.471
Αποσβέσεις έτους	0	71	631	3	14	0	720
Μειώσεις	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	0	785	6.129	30	246	0	7.191
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	612	2.152	12.471	14	19	61	15.329

- 1) Υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ενσώματων παγίων της μητρικής (σημείωση 33)
- 2) Δεν υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις απομείωσης της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων.
- 3) Δεν κεφαλαιοποιήθηκαν τόκοι κατασκευαστικής περιόδου τόσο για τη χρήση 2018 όσο και για τη χρήση 2017.

Μισθωμένες εγκαταστάσεις και μηχανήματα

Ο Όμιλος μισθώνει εξοπλισμό παραγωγής σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης με την εταιρία ALPHA LEASING A.E.. Η μίσθωση αυτή παρέχει στον Όμιλο τη δυνατότητα να αγοράσει τον εξοπλισμό σε τιμή 3 ευρώ. Η μίσθωση λήγει το 2021, το επιτόκιο ισούται με το euribor 3μήνου + 590 μονάδες βάσης (5,9%). Κατά τη χρήση του 2013, ο Όμιλος απέκτησε μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία αξίας 3.620.000,00 ευρώ. Την 31/12/2018 η καθαρή λογιστική αξία των μισθωμένων παγίων που συμπίπτει με την παρούσα αξία των μελλοντικών καταβλητέων μισθωμάτων ήταν 1.271.215,20 ευρώ. Δεν υπάρχουν άλλες μη ταμιακές επενδυτικές και χρηματοοικονομικές συναλλαγές (βλέπε σημείωση 15).

6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων σε χιλ. ευρώ έχει όπως παρακάτω:

ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Λοιπά άυλα Περιουσιακά στοιχεία	Λογισμικά Προγράμματα	ΣΥΝΟΛΟ		Λοιπά άυλα Περιουσιακά στοιχεία	Λογισμικά Προγράμματα	ΣΥΝΟΛΟ
<u>Αξία κτήσης</u>				<u>Αξία κτήσης</u>			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	27	113	140	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	10	99	109
Προσθήκες	1	14	15	Προσθήκες	0	8	8
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	28	127	155	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	10	106	116
<u>Συσσωρευμένες αποσβέσεις</u>				<u>Συσσωρευμένες αποσβέσεις</u>			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	15	96	111	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	9	92	100
Αποσβέσεις έτους	2	8	10	Αποσβέσεις έτους	0	5	5
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	17	105	122	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	9	97	106
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	11	23	34	Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	1	9	11
<u>Αξία κτήσης</u>				<u>Αξία κτήσης</u>			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	28	127	155	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	10	106	116
Προσθήκες	8	3	11	Προσθήκες	7	2	9
Διαγραφές / μεταφορές	20	15	35	Διαγραφές / μεταφορές	20	15	35
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	56	145	201	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	37	123	161
<u>Συσσωρευμένες αποσβέσεις</u>				<u>Συσσωρευμένες αποσβέσεις</u>			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	17	105	122	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	9	97	106
Αποσβέσεις έτους	3	8	11	Αποσβέσεις έτους	1	4	5
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	20	113	133	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	10	100	110
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	36	32	68	Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	27	23	50

7 Συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρίες

Η εταιρία συμμετέχει στην εταιρία «ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ Α.Ε.Β.Ε.» με ποσοστό 96,67% κατέχοντας 116.000 σε σύνολο 120.000 κοινών ονομαστικών μετοχών.

Το 2017 ιδρύθηκε η εταιρία PRASINO LADI Sh.P.K., με έδρα την Αλβανία και σκοπό την συλλογή τηγανελαίων στην Αλβανία ως θυγατρική της «ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ Α.Ε.Β.Ε.». Με βάση την παράγραφο 4 του ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» οι μέτοχοι μειοψηφίας της Εταιρείας «Πράσινο Λάδι Α.Ε.Β.Ε.» έχουν αποδεχτεί ότι η Εταιρεία «Πράσινο Λάδι Α.Ε.Β.Ε.» δε θα συντάξει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη θυγατρική της στην Αλβανία με την επωνυμία «PRASINO LADI Sh.P.K» η οποία συμπεριλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας «ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ».

Οι συμμετοχές σε χιλ. ευρώ αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα	Μέθοδος Ενοποίησης	% συμμετοχής 31.12.2018	% συμμετοχής 31.12.2017	Τρέχουσα αξία Συμμετοχής 31.12.2018	Τρέχουσα αξία Συμμετοχής 31.12.2017	Αξία κτήσης Συμμετοχής 31.12.2018	Αξία κτήσης Συμμετοχής 31.12.2017
ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ Α.Ε.Β.Ε.	Ελλάδα	Ολική Ενοποίηση	96,66667%	96,66667%	1.160	1.160	1.160	1.160
					1.160	1.160	1.160	1.160

Η κίνηση των συμμετοχών σε θυγατρικές σε χιλ. ευρώ έχει ως εξής:

Επενδύσεις σε θυγατρικές	ΕΤΑΙΡΙΑ
Αρχή περιόδου 1/1/2017	1.160
Τέλος περιόδου 31/12/2017	1.160
Αρχή περιόδου 1/1/2018	1.160
Τέλος περιόδου 31/12/2018	1.160

8 Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εγγυήσεις για μισθωμένα αυτοκίνητα	9	14	5	11
Εγγυήσεις ΔΕΗ	7	12	5	10
Λοιπά	2	2	0	0
Απαιτήσεις αναπ. τυξιακού νόμου 3908/2011	1.083	1.083	1.083	1.083
Σύνολο λοιπών στοιχείων μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	1.100	1.110	1.093	1.103

Με την Αριθμ. Πρωτ: 52980/ΥΠΕ/6/00081/Σ/Ν.3908/2011/29.11.2013 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης εγκρίθηκε το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο της εταιρίας ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ Α.Ε. που αφορά στην επέκταση του εργοστασίου για δυνατότητα παραγωγής βιοντίζελ με πρώτη ύλη τα χρησιμοποιημένα έλαια σε ποσοστό 100% από 37% που ήταν πριν. Η συνολική ενίσχυση ανέρχεται σε ευρώ 1.323.416,90 το οποίο αναλύεται σε ποσό ευρώ 758.310,00 που αφορά επιχορήγηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, ποσό ευρώ 397.025,07 που αφορά φορολογική απαλλαγή και ποσό ευρώ 168.081,83 που αφορά επιχορήγηση του συμβατικού μέρους της επένδυσης. Το ποσό της συνολικής ενίσχυσης ευρώ 1.323.416,90 διαχωρίστηκε σε 1.082.557,28 μακροπρόθεσμο και 240.859,62 βραχυπρόθεσμο και δεν έχει ξεκινήσει ακόμη η καταβολή της.

9 Αποθέματα

Τα αποθέματα του ομίλου και της εταιρίας, έχουν όπως παρακάτω:

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	30	41	0	0
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	4.155	4.819	4.229	4.991
Πρώτες και βοηθητικές ύλες - ανταλλακτικά και είδη συσκευασίας	313	309	313	309
Σύνολο αποθεμάτων	4.498	5.169	4.543	5.301

10 Εμπορικές απαιτήσεις

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες	2.601	3.827	2.618	3.663
(-) Προβλέψεις	-169	-65	-104	-49
Επιταγές εισπρακτέες	9	17	9	17
Προκαταβολές προμηθευτών	420	169	200	115
Αγορές υπό παραλαβή	217	108	216	68
Σύνολο εμπορικών απαιτήσεων	3.079	4.056	2.939	3.813

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων από πελάτες συμπίπτουν περίπου με τις λογιστικές αξίες.

11 Λοιπές απαιτήσεις

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προκαταβολές και λογαριασμοί προς απόδοση σε εργαζομένους	51	44	5	9
Λοιπά έξοδα επόμενων χρήσεων	27	32	13	29
Χρεωστικό υπόλοιπο Φ.Π.Α.	1.375	1.090	1.375	1.090
Απαιτήσεις επιχορηγήσεων	241	241	241	241
Ελληνικό Δημόσιο - λοιπές απαιτήσεις	2	91	2	91
Λοιπές απαιτήσεις	10	0	10	0
Οφειλόμενο κεφάλαιο απο μετόχους μειοψηφίας θυγατρικής	0	30	0	0
Σύνολο λοιπών απαιτήσεων	1.705	1.528	1.646	1.460

Οι εύλογες αξίες των ανωτέρω απαιτήσεων συμπίπτουν περίπου με τις λογιστικές αξίες.

12 Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Ο λογαριασμός ταμιακών διαθεσίμων αναλύεται όπως παρακάτω:

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ταμείο μετρητών	3	3	1	2
Ταμείο μετρητών σε Ξ.Ν.	3	5	0	0
Καταθέσεις όψεως σε ευρώ	508	1.211	404	1.057
Καταθέσεις σε Ξ.Ν.	2	3	0	0
Σύνολο ταμιακών διαθεσίμων	516	1.222	405	1.058

13 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας ανέρχεται στο ποσό των 5.205.000 ευρώ και διαιρείται σε 125.000 μετοχές, ονομαστικής αξίας 41,64 ευρώ η κάθε μια.

14 Λοιπά αποθεματικά

Η ανάλυση του λογαριασμού «Λοιπά Αποθεματικά» έχει όπως παρακάτω:

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Τακτικό Αποθεματικό	270	270	270	270
Συναλλαγματική διαφορά απο ενοποίηση θυγατρικής	6	0	0	0
Σύνολο λοιπών αποθεματικών	276	270	270	270

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κ.Ν.2190/20 ετησίως το 5% των κερδών διατίθεται για σχηματισμό Τακτικού Αποθεματικού. Ο σχηματισμός του Τακτικού Αποθεματικού είναι υποχρεωτικός μέχρι το 1/3 του Εταιρικού Κεφαλαίου. Ο σχηματισμός γίνεται από τα κέρδη της χρήσης μετά την αφαίρεση κάθε ζημίας και κάθε εταιρικού βάρους όπως φόρου εισοδήματος.

15 Δάνεια

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμα δάνεια				
Μακροπρόθεσμα δάνεια	2.000	0	2.000	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	692	1.275	692	1.275
Σύνολο μακροπροθέσμων δανείων	2.692	1.275	2.692	1.275
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	8.430	8.005	7.429	7.003
Ομολογιακά δάνεια	0	2.000	0	2.000
Άλλα δάνεια (βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπροθέσμων δανείων)	34	36	34	36
Βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτικές μισθώσεις	579	542	579	542
Factoring	1.103	2.003	1.103	2.003
Σύνολο βραχυπροθέσμων δανείων	10.146	12.586	9.145	11.584
Σύνολο δανείων	12.838	13.861	11.837	12.859

Οι λήξεις των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)				
Μεταξύ 1 και 2 ετών	0	2.000	0	2.000
Μεταξύ 2 και 5ετών	2.000	0	2.000	0
	2.000	2.000	2.000	2.000

Αναλυτικά τα δάνεια του ομίλου σε χιλ. ευρώ έχουν ως εξής:

Δάνειο	Τράπεζα	Νόμισμα	Ημερ. Λήξης	31/12/2018	31/12/2017
				Ονομαστική και λογιστική αξία	Ονομαστική και λογιστική αξία
Ομολογιακό δάνειο	Alpha Bank	Ευρώ	2020	2.011	2.013
Μακροπρόθεσμο δάνειο	Alpha Bank	Ευρώ	2017	0	0
Βραχυπρόθεσμο δάνεια	Εθνική Τράπεζα	Ευρώ		6.226	5.799
Βραχυπρόθεσμο δάνεια	Alpha Bank	Ευρώ		1.924	1.926
Βραχυπρόθεσμο δάνεια	Τράπεζα Πειραιώς	Ευρώ		303	303
Βραχυπρόθεσμο δάνεια	Eurobank	Ευρώ		0	0
Αλληλόχρεος λογ/σμός	Εθνική Τράπεζα	Ευρώ		0	0
Χρηματοδοτική μίσθωση	Alpha leasing	Ευρώ	2021	1.271	1.816
Factoring	ΕΘνική Factors	Ευρώ		1.103	2.003
Factoring	EFG Factors	Ευρώ		0	0
				12.838	13.861

Σημειώνεται πως παρατάθηκε η εξόφληση του ομολογιακού δανείου της Alpha Bank έως την 15^η Νοεμβρίου 2020 με πρόσθετη πράξη που υπογράφηκε την 13^η Νοεμβρίου 2018.

Μια αύξηση του επιτοκίου κατά 100 μονάδες βάσης (1%) θα είχε σαν συνέπεια την αύξηση των τόκων των δανείων του ομίλου κατά 129 χιλ. περίπου.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις (leasing)

Η εταιρία το 2013 έχει υπογράψει σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης με την εταιρία ALPHA LEASING για την αγορά καινούριου μηχανολογικού εξοπλισμού εύλογης αξίας 3.620.000,00 για την επένδυση στο εργοστάσιο του Βόλου. Ο νέος μηχανολογικός εξοπλισμός συνέβαλλε στην δυνατότητα παραγωγής βιοντίζελ κατά 100% από χρησιμοποιημένο τηγανέλαιο από το 37% που ήταν πριν. Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι 7 έτη και το επιτόκιο υπολογισμού είναι το Euribor τριμήνου + 5,9%.

(ποσά σε χιλ. ευρώ)

Ο όμιλος	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων		Τόκοι		Παρούσα αξία ελάχιστης καταβολής μισθωμάτων	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Λιγότερο από 1 έτος	641	646	61	104	579	542
Μεταξύ 1 και 5 έτη	715	1.366	23	91	692	1.275
Πάνω από 5 έτη	0	0	0	0	0	0
	1.355	2.012	84	195	1.271	1.816

Πρακτορεία Απαιτήσεων (Factoring)

Το ποσό των 1.102.884,80 ευρώ οφείλεται στην εταιρία ΕΘΝΙΚΗ Factors Α.Ε. με την οποία έχει υπογραφεί σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring). Το χρηματοδοτικό όριο είναι 5.000.000,00 ευρώ με δικαίωμα αναγωγής.

16 Επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων

Η κίνηση του λογαριασμού των κρατικών επιχορηγήσεων που αφορούν αγορά ενσώματων πάγιων αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)				
Υπόλοιπο έναρξης χρήσεως	2.984	3.127	2.984	3.127
Μεταφορά στα αποτελέσματα	-142	-143	-142	-143
Σύνολο επιχορηγήσεων	2.842	2.984	2.842	2.984

Με την Αριθμ. Πρωτ.: 52980/ΥΠΕ/6/00081/Σ/Ν.3908/2011/29.11.2013 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης εγκρίθηκε το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο της εταιρίας ΕΛΙΝ ΒΕΡΝΤ Α.Ε. που αφορά την επέκταση του εργοστασίου για δυνατότητα παραγωγής βιοντίζελ με πρώτη ύλη τα

χρησιμοποιημένα έλαια σε ποσοστό 100% από 37% που ήταν πριν. Η συνολική ενίσχυση ανέρχεται σε ευρώ 1.323.416,90 το οποίο αναλύεται σε ευρώ 758.310,00 για τη χρηματοδοτική μίσθωση, ευρώ 397.025,07 ως φορολογική απαλλαγή και ευρώ 168.081,83 ως επιχορήγηση.

17 Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
<u>Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις</u>				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	-1.570	-1.595	-1.582	-1.607
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	-42	-32	-42	-32
Αποθέματα	2	-2	2	-2
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	0	0	0	0
Σύνολο φορολογικής υποχρέωσης	-1.610	-1.629	-1.622	-1.642
<u>Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις</u>				
Παροχές στους εργαζόμενους	39	37	34	31
Αποθέματα	19	50	0	0
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	0	0	0	0
Υπόλοιπο αναβαλλόμενου φόρου (συμψηφισμένο)	-1.402	-1.187	-1.509	-1.411
<u>Α.Φ.Α. καταχωρημένες απευθείας στα ίδια κεφάλαια</u>				
Αναβαλλόμενος φόρος αναλογιστικών ζημιών	3,52	2,92	2,61	3
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου (συμψηφισμένο)	-1.398	-1.184	-1.507	-1.408

Οι μεταβολές των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων / υποχρεώσεων όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

	<u>Ο Όμιλος</u>				
		Μεταβολές 1/1 -		Μεταβολές 1/1 -	
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2018
<u>Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις</u>					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	-1.451	-143	-1.595	25	-1.570
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	-25	-8	-32	-10	-42
Αποθέματα	1	-3	-2	4	2
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	0	0	0	0	0
Σύνολο φορολογικής υποχρέωσης	-1.475	-154	-1.629	19	-1.610
<u>Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις</u>					
Παροχές στους εργαζόμενους	42	-7	36	3	39
Αποθέματα	16	34	50	-31	19
Αμοιβές δεδουλευμένες	50	-38	12	-13	-1
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	0	0	0	0	0
Απαίτηση φόρου απο διανεμηθέντα κέρδη ΔΛΠ	89	0	89	-9	80
Έξοδα επομένων χρήσεων	1	-1	0	0	0
Φορολογική ζημία	283	-28	255	-184	71
Σύνολο φορολογικής απαίτησης	480	-39	441	-233	208
Υπόλοιπο αναβαλλόμενου φόρου (συμψηφισμένο)	-994	-193	-1.188	-214	-1.402
Α.Φ.Α. καταχωρημένες απευθείας στα ίδια κεφάλαια					
Αναβαλλόμενος φόρος αναλογιστικών ζημιών	0	4	4	0	4
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου (συμψηφισμένο)	-994	-190	-1.184	-214	-1.398

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Η Εταιρεία			Μεταβολές	
	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	31/12/2018
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	-1.462	-145	-1.607	26	-1.582
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	-24	-8	-32	-10	-42
Αποθέματα	1	-3	-2	4	2
Σύνολο φορολογικής υποχρέωσης	-1.485	-157	-1.642	20	-1.622
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					
Παροχές στους εργαζόμενους	36	-5	31	3	34
Αποθέματα	0	0	0	0	0
Αμοιβές δεδουλευμένες	40	-29	12	-13	-1
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	0	0	0	0	0
Απαιτήση φόρου από διανεμηθέντα κέρδη ΔΛΠ	89	0	89	-9	80
Έξοδα επομένων χρήσεων	0	0	0	0	0
Φορολογική ζημία	0	99	99	-99	0
Σύνολο φορολογικής απαίτησης	165	65	231	-118	112
Υπόλοιπο αναβαλλόμενου φόρου (συμψηφισμένο)	-1.320	-91	-1.411	-98	-1.509
Α.Φ.Α. καταχωρημένες απευθείας στα ίδια κεφάλαια					
Αναβαλλόμενος φόρος αναλογιστικών ζημιών	0	3	3	0	3
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου (συμψηφισμένο)	-1.320	-88	-1.408	-99	-1.507

Η ανάλυση του αναβαλλόμενου φόρου σε χιλ. ευρώ όπως προέκυψε την 31/12/2018 και την 31/12/2017 έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο έναρξης (1/1/2018, 1/1/2017)	-1.184	-994	-1.408	-1.320
Αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο) / έσοδο χρήσης	-214	-193	-98	-91
Αναβαλλόμενος φόρος ΔΛΠ 19 (Λοιπά συνολικά έσοδα)	0	4	0	3
Υπόλοιπο λήξης (31/12/2018, 31/12/2017)	-1.398	-1.184	-1.507	-1.408

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις ως προς την λήξη τους αναλύονται ως εξής:

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Βραχυπρόθεσμες	69	100	-1	0
Μακροπρόθεσμες	-1.467	-1.284	-1.506	-1.408
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	-1.398	-1.184	-1.507	-1.408

18 Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης, το ύψος της οποίας σχετίζεται με τις αποδοχές των εργαζομένων, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η αποζημίωση που καταβάλλει η εταιρεία, σε περίπτωση συνταξιοδότησης, είναι ίση με 40% του ποσού που θα πληρωνόταν σε περίπτωση απόλυσης.

Η πρόβλεψη για αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία παρουσιάζεται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19 και βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη, η οποία έγινε για πρώτη φορά στη χρήση 2017.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση της αναλογιστικής μελέτης ήταν:

- α) προεξοφλητικό επιτόκιο 1,3%
- β) 1,75% αύξηση μισθολογικού κόστους.
- γ) πληθωρισμός 1,75%

Στην χρήση 2018 δεν έγινε αναλογιστική μελέτη επειδή δεν υπήρχαν σημαντικές μεταβολές στο προσωπικό.

Η κίνηση του λογαριασμού σε χιλ. ευρώ έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Υπόλοιπο υποχρέωσης την 1/1/2017	145	123
Κόστος τρέχουσας περιόδου απασχόλησης	28	23
Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές	14	10
Τακτοποίηση προβλέψεων λόγω αναλογιστικής μελέτης	-46	-36
Πληρωμές αποζημιώσεων	-5	-5
Υπόλοιπο υποχρέωσης την 31/12/2017	136	115
Κόστος τρέχουσας περιόδου απασχόλησης	22	20
Υπόλοιπο υποχρέωσης την 31/12/2018	159	135

19 Εμπορικές υποχρεώσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προμηθευτές	741	1.197	1.898	2.145
Προκαταβολές πελατών	1	13	0	12
Επιταγές πληρωτέες	23	53	0	0
Αγορές υπό τακτοποίηση	12	0	12	0
Σύνολο Εμπορικών Υποχρεώσεων	778	1.263	1.911	2.158

Το σύνολο των υποχρεώσεων σε προμηθευτές εξοφλείται σε χρονικό διάστημα έως 60 ημερών.

20 Λοιπές υποχρεώσεις

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ασφαλιστικά Ταμεία	102	109	72	87
Εξοδα χρήσεως δουλευμένα	23	20	21	20
Οφειλές προς το προσωπικό	27	57	1	42
Φόρος Προστιθέμενης αξίας	12	53	0	0
Φόροι τέλη αμοιβών προσωπικού	65	22	59	17
επαγγελματιών	1	1	1	0
Χαρτόσημο αμοιβών Δ.Σ.	1	0	1	0
Μερίσματα πληρωτέα	0	137	0	137
Φόρος εργολάβων	0	0	0	0
Λοιποί φόροι τέλη	0	1	0	0
Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων	231	399	155	304

21 Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Πωλήσεις ετοιμού προϊόντος εσωτερικού	21.037	19.880	20.637	19.526
Πωλήσεις ετοιμού προϊόντος εξωτερικού	1.112	375	1.112	375
Έσοδα παροχής υπηρεσιών	15	0	15	0
Σύνολο κύκλου εργασιών	22.165	20.255	21.765	19.900

22 Κόστος πωλήσεων

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	976	976	753	774
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	42	51	42	51
Παροχές τρίτων	489	484	474	472
Φόροι - Τέλη	13	13	12	12
Διάφορα έξοδα	259	254	239	235
Αποσβέσεις	703	706	691	695
Κόστος αναλωθέντων υλικών	16.939	14.227	18.034	15.184
Συνολικό κόστος πωλήσεων	19.420	16.711	20.245	17.424

23 Άλλα έσοδα

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων	142	143	142	143
Ενοίκια κτιρίων	0	0	1	1
Εισπρατόμενα έξοδα εξωτερικού	4	19	1	19
Διάφορα έσοδα παροχής υπηρεσιών	0	0	0	0
Λοιπά	31	0	30	0
Κέρδη από πώληση παγίων	0	0	0	0
Εσοδα προηγούμενων χρήσεων	9	46	7	36
Σύνολο άλλων εσόδων	186	209	182	200

24 Έξοδα διοικήσεως

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.157	951	827	717
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	149	179	114	134
Παροχές τρίτων	135	125	40	40
Φόροι - Τέλη	12	14	5	9
Διάφορα έξοδα	174	139	92	96
Αποσβέσεις	39	47	17	20
Προβλέψεις	22	28	20	23
Σύνολο εξόδων διοικήσεως	1.688	1.484	1.115	1.039

25 Έξοδα διαθέσεως

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	66	36	0	0
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	26	10	26	10
Παροχές τρίτων	13	9	0	0
Φόροι - Τέλη	0	0	0	0
Διάφορα έξοδα	503	498	305	312
Αποσβέσεις	17	17	16	16
Σύνολο εξόδων διαθέσεως	625	569	348	338

26 Άλλα έξοδα

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις	1	0	1	0
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0
Λοιπά έξοδα	84	34	2	6
Ζημίες από εκποίηση παγίων	0	0	0	0
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	12	3	11	0
Σύνολο άλλων εξόδων	97	37	14	6

27 Χρηματοοικονομικό κόστος (Καθαρό)

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων	116	114	116	114
Εξοδα τόκων και χρηματοδοτήσεων	401	487	351	430
Τόκοι και έξοδα Factoring	73	125	73	125
Τόκοι και έξοδα Leasing	98	136	98	136
Εξοδα Προμηθειών Εγγυητικών Επιστολών	14	23	14	23
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	11	13	8	7
Πιστωτικοί τόκοι καταθέσεων	0	-1	0	-1
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	-2	0	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικού κόστους	713	897	661	835

28 Φόροι

Σύμφωνα με το «άρθρο 23: Τροποποίηση του άρθρου 58 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος» του Ν.4579/2018 με τίτλο «Υποχρεώσεις αερομεταφορέων σχετικά με τα αρχεία επιβατών - προσαρμογή της νομοθεσίας στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/681 και άλλες διατάξεις» αντικαταστάθηκε η παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Οι νέες διατάξεις προβλέπουν ότι τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται με συντελεστή 29% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2018, 28% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019, 27% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2020, 26% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021 και 25% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και επομένων.

Ο φορολογικός συντελεστής για τις περιόδους από 1/1 έως 31/12/2018 και από 1/1 έως 31/12/2017 είναι 29%. Το ποσό του Φόρου Εισοδήματος που καταχωρήθηκε στα Αποτελέσματα χρήσεων 2018 και 2017, αναλύεται ως εξής:

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)				
Φόρος Εισοδήματος	0	-4	0	-4
Αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο/έσοδο)	-214	-193	-98	-91
Σύνολο φόρου εισοδήματος	-214	-198	-98	-95

Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος με τα αποτελέσματα προ φόρων με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου της φορολογίας έχει ως εξής:

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)				
Κέρδη / Ζημίες προ φόρων	-192	765	-436	457
Φόρος (29%)	56	-222	127	-133
Αντιστροφή φορολογικής ζημιάς θυγατρικής	0	0	0	0
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	-18	-5	-15	-4
Αντιστροφή αναβαλλόμενων επισφαλών απαιτήσεων	0	0	0	0
Μη αναγνωρίσιμη ζημία θυγατρικής	-30	-12	0	0
Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων	0	0	0	0
Επίδραση λόγω αλλαγής φορολογικών συντελεστών	-258	0	-246	0
Επίδραση λόγω μη φορολογικής αναγνώρισης των επιχειρη	37	41	37	41
Φόροι	-214	-198	-98	-95
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους	-406	568	-535	362

29 Βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/ζημίες κατά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του/της κέρδους/ζημιάς που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της περιόδου.

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Κέρδη / Ζημίες που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	-387.917,90	565.938,44	-534.591,09	362.033,59
Σταθμισμένος μέσος αριθμός μετοχών	125.000	125.000	125.000	125.000
Βασικά / ές κέρδη / ζημίες κατά μετοχή (ευρώ ανά μετοχή)	-3,1033	4,5275	-4,2767	2,8963

30 Μερίσματα ανά μετοχή

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση τη μη διανομή μερίσματος με βάση τα οριζόμενα του άρθρου 3 του Α.Ν. 148/1967. Σημειώνεται ότι στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 23ης Ιανουαρίου 2018 αποφασίστηκε η καταβολή μερίσματος από υπόλοιπο κερδών προηγούμενων χρήσεων ποσού ευρώ 600.000,00 με συνολικό μέρισμα ανά μετοχή 4,80 ευρώ.

31 Λοιπές Δεσμεύσεις

Αφορούν δοσμένες εγγυήσεις για εξασφάλιση υποχρεώσεων της εταιρίας και του ομίλου και έχουν όπως παρακάτω:

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)				
Εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συμβάσεων με προμηθευτές	1	1	0	0
Εγγυήσεις Τραπεζών για εξασφάλιση υποχρεώσεων	557	712	557	712
Σύνολο δοσμένων εγγυήσεων	559	713	557	712

32 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Για τις χρήσεις 2011- 2017, η εταιρία και η θυγατρική της ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ Α.Ε.Β.Ε έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τους νόμιμους ελεγκτές ενώ για τη χρήση 2018 βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος με βάση το άρθρο 65Α του Νόμου 4174/2013.

33 Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Επί ακινήτου της μητρικής (γηπέδου μετά του εργοστασίου παραγωγής βιοκαυσίμων) υφίστανται τα κάτωθι εμπράγματα βάρη: 1) Α' προσημείωση υποθήκης υπέρ της Alpha Bank ποσού ευρώ 2.400 χιλ., 2) Β' προσημείωση υποθήκης ποσού ευρώ 3.800 χιλ. και υποθήκη ποσού ευρώ 100 χιλ. υπέρ Alpha Leasing και 3) Γ' προσημείωση υποθήκης υπέρ Εθνικής τράπεζας ποσού 7.200 χιλ., για εξασφάλιση δανείων. Τα υπόλοιπα των δανείων της 31/12/2018 των ανωτέρω εμπράγματων βαρών ανέρχονται σε 2.011 χιλ., 1.271 χιλ. και 5.225 χιλ. αντιστοίχως.

34 Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν επίπτωση στην οικονομική κατάσταση του ομίλου.

35 Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της χρήσης ήταν:

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Όμιλος	62	55
Εταιρία	30	28

36 Κεφαλαιουχικές δαπάνες

Συνολικά οι επενδύσεις του ομίλου στις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν όπως παρακάτω:

	<u>Ο Όμιλος</u>		<u>Η Εταιρία</u>	
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Κτήρια εγκαταστάσεις κτιρίων	10	27	7	0
Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπός εξοπλισμός	190	171	143	141
Μεταφορικά μέσα	9	2	0	0
Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	20	28	12	6
Λογισμικά προγράμματα και λοιπά άυλα	11	15	9	8
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	24	32	24	32
Σύνολο κεφαλαιουχικών δαπανών	264	274	196	186

37 Συναλλαγές με συνδεδεμένα με την Εταιρία μέρη

Α) Οι συναλλαγές της εταιρίας και του ομίλου με τις θυγατρικές και τη συνδεδεμένη εταιρία την περίοδο 1/1-31/12/2018 και 1/1-31/12/2017, καθώς και οι μεταξύ τους απαιτήσεις και υποχρεώσεις την 31/12/2018 και την 31/12/2017, έχουν όπως παρακάτω:

(ποσά σε χιλ. ευρώ)

Εταιρεία								
	Πωλήσεις αγαθών και παροχή Υπηρεσιών		Αγορά αγαθών και Λήψη Υπηρεσιών		Απαιτήσεις		Υποχρεώσεις	
	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Θυγατρική ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ ΑΕΒΕ	1	1	9.912	9.869	7	0	1.327	1.470
Σύνολο	1	1	9.912	9.869	7	0	1.327	1.470
Συνδεδεμένη ΕΛΙΝΟΙΛ ΑΕ.	956	1.310	431	420	0	0	4	6
Σύνολο	956	1.310	431	420	0	0	4	6
Γενικό σύνολο	957	1.311	10.343	10.289	7	0	1.332	1.477

Συναλλαγές ΠΡΑΣΙΝΟ ΛΑΔΙ - PRASINO LADI SHPK

	Πωλήσεις αγαθών και παροχή Υπηρεσιών		Αγορά αγαθών και Λήψη Υπηρεσιών		Απαιτήσεις		Υποχρεώσεις	
	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Θυγατρική PRASINO LADI SHPK	0	0	108	0	0	0	112	0
Σύνολο	0	0	108	0	0	0	112	0

Ομίλος								
	Πωλήσεις αγαθών και παροχή Υπηρεσιών		Αγορά αγαθών και Λήψη Υπηρεσιών		Απαιτήσεις		Υποχρεώσεις	
	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Συνδεδεμένη ΕΛΙΝΟΪΛΑΕ.	956	1.310	437	426	0	0	27	22
Σύνολο	956	1.310	437	426	0	0	27	22

Β) Οι δουλευμένες παροχές προς τα μέλη της διοικήσεως και τα διευθυντικά στελέχη που καταχωρήθηκαν ως δαπάνη στα αποτελέσματα της περιόδου 1/1-31/12/2018 και 1/1-31/12/2017 αντίστοιχα, αφορούν μισθούς (πλέον εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων), προγράμματα καθορισμένων παροχών κατά την συνταξιοδότηση, καθώς και δουλευμένες αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου, και έχουν όπως παρακάτω :

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Βραχυπρόθεσμες παροχές	616	637	543	570
Άλλες μακροπρόθεσμες παροχές	46	42	40	36
Σύνολο	662	678	584	606

Στη χρήση 2018 χορηγήθηκαν δάνεια σε διευθυντικά στελέχη το υπόλοιπο των οποίων την 31/12/2018 ανέρχεται σε 4 χιλ. ευρώ. Δεν υπάρχουν υποχρεώσεις κατά την 31/12/2018 στα ως άνω πρόσωπα.

38 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

39 Ανακατάταξη κονδυλίων

Στα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων του έτους 2017 έγιναν οι παρακάτω ανακατατάξεις για λόγους συγκρισιμότητας:

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΙΑ
Υπόλοιπο εμπορικών απαιτήσεων 31.12.2017	4.016	3.813
Αγορές υπό παραλαβή	40	0
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο εμπορικών απαιτήσεων 31.12.2017	4.056	3.813
	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΙΑ
Υπόλοιπο λοιπών απαιτήσεων 31.12.2017	1.568	1.460
Αγορές υπό παραλαβή	-40	0
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο λοιπών απαιτήσεων 31.12.2017	1.528	1.460

40 Μεταγενέστερα γεγονότα

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τα οποία θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων.

Κηφισιά, 25 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
& ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΟΥΚΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 570554

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΥΝΗΓΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 063885

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΤΤΗΣ
Α.Δ.Τ. Φ 382183
ΑΡ.ΑΔΕΙΑΣ Ο.Ε.Ε. 31686